Cogadh mòr na h-Eòrpa

OIRDHEIRCEAS CHRIOSD

OMHAIN

Agus gabhaibh clogad na slàinte. Iadsan a théid sios do'n fhairge air Iongan; Chi iadsan gnìomharan Iehobhah.

Dhia beannaich ar Righ

Cò sgaras sinn o ghràdh Chriosd? an dean trioblaid, no àmhghar, no geur-leanmhuinn, no gorta, no lomhnochduidh, no cunnart, no claidheamh?

Ni h-eadh, ach anns na nithibh sin uile tha sinn a' toirt tuilleadh agus buaidh, trìdsan a ghràdhaich sinn.

Oir tha dearbh-bheachd agam, nach bi bàs, no beatha, no aingil, no uachdaranachda, no cumhachda, no nìthe a tha làthair, no nithe a tha ri teachd,

No àirde, no doimhne, no creutar sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a tha ann an Iosa Criosd ar Tighearna.

Rom. vili. 35, 37-39.

Agus chi iad 'aghaidh; agus bithidh 'ainm-san air clàr an eudain.

Taisb. xxii. 4.

Cogadh mòr na h-Eòrpa

OIRDHEIRCEAS CHRIOSD

Printed by OLIVER AND BOYD, Edinburgh, for
The Church of Scotland,
The United Free Church of Scotland, and
The Free Church of Scotland.

Four Sermons by Dr John Owen on Psalm xlv. 1-3, translated by the late Alexander MacDougall, Glenurqubart, and now edited and published by a Joint Committee of the Churches, for the use of Sailors and Soldiers in H.M.'s Forces.

INTRODUCTION

It seems a long long time since the thunder of the guns broke the peace of the nations, and the struggle began which will decide the fate of the world. In the hour of battle it was never the way of the Highlander to keep to the back of the fray, and in our day the manhood of the Scottish Highlands has flocked to the colours. In every battle on sea and land our countrymen have borne a noble share. Where men fell thickest, there the tartan gleamed; where the enemy fled, there the piobrochd thrilled the blood. As the Highland Brigade breasted the slopes of the Alma, stern silence fell on the ranks until Sir Colin Campbell lifted his bonnet and they rushed on the foe with the slogan of victory; but all the glories of the days of old fade before the glory of our day. The mightiest military power in the world burst in mighty flood, wave after wave, seeking to over-

whelm that line of soul and iron that barred its way to world dominion, but, before the heroism that never flinched, it broke and wavered and crumbled. In those great hours when the soul of the world was saved, we are proud that our race bore nobly its part. When at Waterloo, Napoleon saw his ranks yield before the onslaught of the Highlanders, he did not restrain his admiration for his enemies, but exclaimed, "Les braves Ecossais"—"Brave, brave Scotsmen." As we think of the men who have died that we may live, what can we say but just that: "Brave, brave Fellow-Countrymen." And we say it with love and tenderness and a great feeling of gratitude in our hearts.

Which to admire most, the men who went forth to face death, or the parents and wives who gave them at their country's call, I know not. There was a boy of eighteen years from the Isle of Skye who gained the D.S.O. at Loos, and who, a year later, was killed. Regarding him the father wrote to a friend:—"His mother and I both know that though our boy had been spared to the threescore years and ten, he could never have achieved anything greater or nobler than he

achieved dying." And that was the spirit of all our Highland people. In no part of the British Empire has there been more losses of brave men than in the Highlands, but the sorrowing hearts are sustained by the overshadowing God. In these days men and women into whose hearts the iron has pierced are realising, as never before, "The Comforter which is the Holy Ghost."

It was to keep our men at the front in living touch with that life of the Spirit, which is the inheritance of their race, that a small Committee was formed in Edinburgh to supply them with Gaelic devotional literature. There was but little available of suitable form, so books were translated, or edited, representing what is best in the religious literature of the Gael. The burden of the work fell on the Rev. Donald Maclean, Free St Columba Church, Edinburgh, and the Rev. Malcolm MacLennan, D.D., St Columba U.F. Church, Edinburgh. To them the Highland sailors and soldiers owe the booklets which brought the message of the Everlasting Gospel in the language they love. They will not lose their reward.

Those who undertook the work of sending forth

the booklets will be amply rewarded if through the printed word there may come to the sailors on the deep or the soldiers in the trenches the fuller sense that God is with them. This terrible scourge of War has not been sent without a purpose. It is in the night that the stars arise and shine, and it is in the day, dark with affliction, that the vision of God arises on the soul. We had given ourselves to pleasure and to Mammon and were forgetting God, but our laughter has been hushed and our Mammon seen to be dross when the great and terrible day of the Lord dawned. We have learned once more through blood and tears that nothing is of any value in the world except to love God and to serve Him. There has come a new sense of the value of the power of prayer. We have cried to God like our fathers of old and He has heard us. At Bannockburn six hundred years ago, the Scots "full devoutly knelt down to pray; and a short prayer they made to God to help them in that fight." They prayed and they conquered. Thus has it always been. If, at the front, the men have prayed, at home prayer has ascended without ceasing. At the hour of worship, in the stillness of the quiet glen, the prayer has risen to the Father that the sons far

away might be shielded from the enemy of the body and the enemy of the soul. And because of these prayers in the Church and the home, the hearts of our soldiers have been garrisoned by the Spirit of God. They have not been forsaken nor have they been overwhelmed, and at last victory will be theirs.

When the battle for the soul of the world has been gained and the great army comes home again, it is our hope and our confidence that the men who have faced death for freedom and righteousness will, in the after days, prove themselves good soldiers of Jesus Christ. There will come, through this great visitation of God, many changes. Evils which have gnawed like a canker at the heart of the nation, we must destroy. The places which have been solitary and desolate must again be peopled. The altars of our God must again be reared in our homes. And it is the men who have looked death in the face, and have saved the Empire on the battle-field, who shall lead the nation hereafter into the promised land of love and righteousness. But there will be no promised land for any except for those who see the ancient guiding fires burn and shine, leading them on.

Our prayer at home for the men at the front is just this, that their eyes may not grow dim to the vision of God, and that, in life and death, the Everlasting Arms may be around them, and that, at last, should God spare them to come home, they may set themselves to establish the Kingdom of God and build up Jerusalem in this our beloved land.

NORMAN MACLEAN.

EDINBURGH,
November 1916.

A sheòldairean agus a shaighdeirean Gàidhealach!

Ann an ainm an Tighearna Iosa Criosd, Prionnsa na sìthe, tha sinn a' cur fàilte oirbh.

Mar chinn-suidhe thrì eaglaisean a tha searmonachadh an t-soisgeil anns a' Ghàidhlig, dh'iarradh sinn a dheanamh dearbhta dhuibh gu bheil ùrnuighean ar coimhthionalan a ghnàth a' dol suas as bhur leth. Gu 'n robh Dia 'n a sgiath dhuibh ann an là a' chunnairt, a' tabhairt duibh foighidinn agus neart an làithean feithimh agus faire, buaidh ann an là a' chatha, agus gu 'n gabhadh e thuige féin sibh an uair a' bhàis! An lorg bhur fulangais agus bhur féin-iobradh gu 'n robh sìth le ceartas air a stéidheachadh air an talamh, an ùin gun a bhi fada!

Cha 'n 'eil ceàrna de 'n t-saoghal air nach do dhrùidh fuil uasal nan saighdeirean Gàidhealach, anns na làithean a dh'fhalbh, 's iad a' cathachadh as leth rìgh agus dùthcha. Thug sibh dearbhadh mu thràth, anns a' chogadh so, gur mic sibh a tha airidh air cliù bhur sinnsireachd. Tha sinn a' toirt buidheachas do Dhia air bhur son. Ma

thig a' ghairm oirbh gu triall as a so, cuiribh bhur n-aghaidh air a' bhàs mar dheagh shaighdeirean Iosa Criosd; ach ma 's e rùn an Tighearna, sibh a thighinn dachaidh fa-dheòidh gu bhur tìr agus bhur dàimhean caithibh aimsir bhur beatha mar dheagh shaighdeirean Iosa Criosd.

Mar dhuinne is amhluidh dhuibhse, cha 'n 'eil ann ach aon tearmunn, eadhon Dia. A mhàin cuireamaid so 'n 'ur cuimhne:

> 'S fearr na bhi 'g earbs' á duine beò Ar dòchas chur an Dia; 'S fearr na bhi 'g earbs' á prionnsaibh mòr Ar dòchas chur 's an Triath.

> > Is sinn,

bhur seirbhisich anns an Tighearna Iosa Criosd.

Danid Paul, D.D. LL.D

Ceann-suidhe Eaglais na h-Alba.

alex. R. mactiven, D. J.

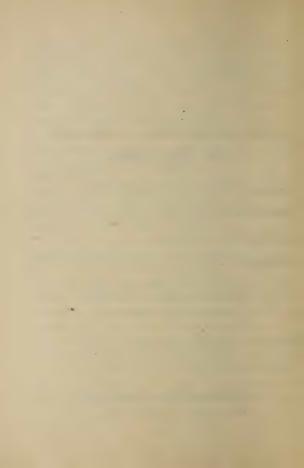
Ceans-suidhe na h-Eaglais Shaoir Aonaichte.

Muaidonald.

Ceann-suidhe na h-Eaglais Shaoir.

An Clàr-innsidh.

						PAGE
Searmon I.	٠			٠		I
Searmon II.		•,				
Searmon III.						
Searmon IV.			 		ı	63

OIRDHEIRCEAS CHRIOSD

SEARMON I

Do'n àrd fhear-ciùil air Sosanim, air son mhac Chòrah, Maschil. Oran gràidh.

Tha mo chridhe a' deachdadh deadh m; cuiridh mi 'n céill na nithe a rinn mi do'n Rìgh; bithidh mo theangadh mar pheann fir-sgrìobhaidh dheis, etc.—SALM xlv. 1-3.

Tha dàimh àraidh aig Leabhar nan Salm uile ri Iosa Criosd, aon chuid gu neo-mheadhonach no ann am pearsa Dhaibhidh, neach, an déidh Aaroin agus Mhelchisedeic, a b'e an samhladh pearsonta a bu chomharaichte a bha air; ach tha cuid de Shalmaibh a tha gu h-iomlan agus gu neo-mheadhonach 'nam fàistneachd m'a thimchioll féin agus a dhreuchdan—eadhon, mar a tha Salm ii. 'na fàistneachd air a rìoghachd; Salm xvi., air obair 'eadar-mheadhonaireachd agus 'ùmhlachd do Dhia innte; Salm xxii., air dreuchd a shagartachd, air fhulangasaibh, agus a bhàs, agus 'aiseirigh, agus

'eadar-ghuidhe; Salm xl., air a thabhartas agus 'fhulangasaibh; Salm lxxii., air a chumhachd mar rìgh agus mar fhàidh agus air a spéis ghlòrmhor d'a shluagh; Salm lxviii., air 'àrdachadh ghlòrmhor; agus tha an t-Salm a tha nis r'ar n-aghaidh 'na fàistneachd air a phearsa, agus air a dhreuchd rìoghail, agus air a cheangal-pòsaidh r'a eaglais.

Is e ceann-sgrìobhaidh na Sailme so, "Do'n àrd fhear-ciùil air Sosanim, air son mhac Chòrah,

Maschil, Oran gràidh."

"Do'n àrd fhear-ciùil;" is amhuil a tha am focal gu coitchionn air 'eadar-theangachadh—
"Do'n ti a tha toirt barrachd." Bha an t-Salm mar so air a moladh dhasan a bha os ceann nan Lebhitheach eile ann an aoradh Dhé anns an teampull, le seinn air innealaibh ciùil.

"Air Sosanim." Tha am focal a' ciallachadh lilidhean; cha'n'eil fios againne an e inneal-ciùil a bha ann an so no fonn àraidh, cha mhò a tha

fios aig na h-Iudhaich.

"Air son mhac Chòrah." Faodaidh sinn fhaicinn cò iad so, i Eachd. ix. 19, "Bha na Corahaich os cionn oibre na seirbhis, 'nan luchdgleidhidh gheatachan a' phàilliun." Ciod tuilleadh ris an robh iad? Rann 33, "Is iad sin an luchd-ciùil, cinn aithrichean nan Lebhitheach, a

bha anns na seòmraichibh, saor o gach cùram eile;" oir bha iad air an gnàthachadh ann a bhi seinn cliù Dhé le h-innealaibh ciùil a là agus a dh'oidhche.

B'e Daibhidh a' cheud neach a thug a steach innealan-ciùil do aoradh shuidhichte Dhé; cha'n e nach robh tiompanan agus ciombalan air an gnàthachadh air uairibh ann am moladh Dhé roimhe, ach b'esan a' cheud neach a thug a steach àireamh mhòr de na h-innealaibh-ciùil do aoradh Dhé. Agus ann an 1 Eachd. xxiii. 5, tha e gu soilleir a' labhairt mu bhi moladh Dhé le hinnealaibh-ciùil "a rinn mise," deir e. Rinn e iad fo threòrachadh Spioraid Dhé; air sheòl eile cha robh gnothuch aige an deanamh: oir is amhuil a tha e sgrìobhta, 1 Eachd. xxviii. 12, 'nuair a rinn e uile òrduighean an teampuill a shuidheachadh, gu'n robh e a réir "samhlaidh nan uile nithe a bha aige 'na inntinn;" "a thug an Tighearn orm," deir e, "a thuigsinn ann an sgrìobhadh le a làimh orm, eadhon uile oibre an t-samhlaidh so," rann 19. Bha an t-iomlan air fhoillseachadh dha leis an Spiorad Naomh, as eugmhais nach b'urrainn e ni sam bith a thoirt a steach do aoradh Dhé. Rinn an Tighearn 'ulluchadh air son na seirbhis so am feadh a bha

e 'na fhear-gleidhidh chaorach; oir aig an àm sin thàinig e gu bhi glé ealanta mar fhear-cluich air innealaibh-ciùil.

Agus cha'n urrainn sinn gun a thoirt fainear, 's an dol seachad, gur tròcair ro mhòr a tha ann gu'm bitheadh Dia a' gnàthachadh buadhan nàdurra dhaoine, gu h-àraidh iad sin anns a bheil iad a' toirt barrachd, ann an rathad sam bith 'na sheirbhis. Bha comasan comharaichte ciùil aig Daibhidh, agus rinn Dia an gnàthachadh 'na sheirbhis. Agus d'an taobh-san aig an robh comasan air an dòigh cheudna, ach nach d' rinn Dia a ghnàthachadh air a' mhodh so, tha am fàidh 'gan dìteadh, Amos vi. 5. Ciod air son an do dhìteadh iad? Eadhon chionn gu'n do dhealbh iad dhaibh féin innealan-ciùil, cosmhuil ri Daibhidh. Rinn Daibhidh sin chum seirbhis a dheanamh do'n Tighearn; agus rinn iadsan e chum seirbhis a dheanamh d'an ana-miannaibh. Far a bheil buadhan comharaichte sam bith aig daoinibh, tha e 'na thròcar do-labhairt gu'm bitheadh iad air an gnàthachadh ann an seirbhis Dhé; oir air sheòl eile bithidh iad gun amharus air an gnàthachadh ann an obair an diabhuil: agus, chum an tròcair fhagail ni's ro chomharaichte, tha sinn a' meas gu bheil tuilleadh de chleachdadh

nan comasan nàdurra air am buileachadh ann an seirbhis an diabhuil na tha deanta ann an seirbhis Dhé.

A rìs: b'e so aomadh nàdurra Dhaibhidh; uime sin goirear dheth, "Salmadair binn Israeil." Bha faobhar a spioraid ris a' cheòl. Agus faodar a thoirt fainear, gur tròcair ro chomharaichte a tha ann 'nuair a tha faobhar ar spioradan, ann an aomadh àraidh sam bith, air a ghnàthachadh ann an seirbhis Dhé. Gnàth-fhoc. xxvii. 17, "Mar a "gheuraichear iarunn air iarunn, is amhuil a gheuraicheas duine gnùis a charaid." Tha faobhar àraidh aig gach uile dhuine; agus tha iomadh dòigh air an geuraichear e. Gearraidh na h-uile neach aon rathad no rathad eile; agus is e cuideachd agus companas am meadhon mòr leis a bheil am faobhar air a gheurachadh. Tha aon duine a' gearradh rathad an t-saoghail, duine eile rathad nan toil-inntinnean agus nan ana-miannan; agus tha an samhuil sin de chompanaich 'ga shiorgheurachadh. Is maith an ni an uair a tha faobhar spioraid duine air a thionndadh ri nithibh Dhé, agus an uair a tha muinntir aige leis an deanar 'fhaobhar a gheurachadh; oir cia b'e air bith taobh ris a bheil faobhar duine air a thionndadh; is ann de'n taobh sin e féin. Faod-

5 B

aidh e ni-éigin a dheanamh ann an aoradh Dhé; ach ma tha fhaobhar ris an t-saoghal, is ann de'n t-saoghal e féin; agus ma tha fhaobhar ris na toil-inntinnibh agus ris na h-ana-miannaibh, is amhuil sin e féin. A nis, so mar a bha Daibhidh; bha faobhar agus aomadh àraidh a spioraid air a thionndadh ri Dia, agus is amhuil a bha e air a ghnàthachadh le Dia.

Tha ceann-sgrìobhaidh coitchionn air a thoirt do'n t-Salm so, "Maschil"; is e sin, òran a dheanamh neach glic, no a thabhairt teagaisg. Is iad nithe Chriosd, air dhòigh àraidh, a tha freagarrach chum teagaisg a thoirt do eaglais Dhé.

Is e brìgh àraidh na Salm so, "Oran nan gràdh." Agus c'arson a theirear "nan gràdh"? Theagamh gu bheil tri aobharan air a shon:—

1. Chionn gu bheil iomradh air a thoirt anns an t-Salm air coimh-chleachdadh gràidh dithis d'a chéile. Cha'n ann air gràdh Chriosd a mhain d'a eaglais, no a mhain air gràdh na h-eaglais do Chriosd—ach tha coimh-chleachdadh gràidh ann, eadhon, cleachdadh gràidh Chriosd do'n eaglais, agus cleachdadh gràidh na h-eaglais do Chriosd; ionnus gur òran ghràdh a tha ann.

2. Theagamh gu bheil e air iomradh air a' mhodh so ann an rathad inbheachd, a réir gnàth na h-Eabhra; "nan

gràdh"—is e sin, a' ghràidh as ro dirdheirte, gràdh do nach fhaighear coimeas. 3. Theagamh gu'n goirear so dheth, do bhrìgh nan toraidhean eugsamhuil a tha r'am faotainn air an aon ghràdh sin a tha eadar Criosd agus 'eaglais. Ged nach 'eil ann ach aon ghràdh air gach làimh, gidheadh tha toraidhean eugsamhuil air an giùlan leis; a bhitheas air an toirt fainear anns an ath rann.

Tha mi air dhòigh àraidh a' meas gu'n goirear so dheth anns an dara seadh, chionn gu bheil e ni's inbhiche na gràdh sam bith eile anns an t-saoghal; is e an gràdh dìomhair, spioradail a tha eadar Criosd agus an eaglais an gràdh as ro òirdheirce.

Is "Oran ghràdh" a tha ann. Cha labhair sinn ribh timchioll nàduir nan òran. "A bheil neach sam bith subhach?" deir Seumas, "seinneadh e Sailm:" ionnus gu'n robh seinn 'na mheadhon a chomharaich Dia trid am bitheadh daoine a' taisbeanadh an aoibhneis ann an rathad buidheachais.

Air a' mhodh so faodar an dà bheachd a leanas fhòghluim o cheann-sgrìobhaidh na Salm:—I. Gu bheil ceangal-posaidh Chriosd agus 'eaglais, no an comh-ghràdh a tha eadar Criosd agus 'eaglais, 'na

aobhar air son òrain mhòr-aoibhneis. II. Cha'n e òran gràidh a tha ann, ach òran ghràdh. Bheireamaid fainear uaith so, nach 'eil gràdh sam bith cosmhuil ri gràdh Chriosd d'a eaglais ann an là a' phosaidh, agus mar an ceudna do gach creidmheach fa leth; tha inbheachd ann os cionn gach uile ghràidh eile.

I. Tha gràdh so Chriosd agus na h-eaglais 'nan ceangal-pòsaidh 'na chùis-aoibhneis agus gàird-eachais ro mhòr:—

1. Tha e mar sin do Dhia féin. Tha e 'cur an céill mar a tha a chridhe d'a thaobh, Seph. iii. 17, "Ni e gàirdeachas os do chionn le luathghair: gabhaidh e fois 'na ghràdh; ni e gàirdeachas os do chionn le seinn." Far a bheil Criosd agus creidmheach air an aonadh r'a chéile (oir tha iomradh air a thoirt air ann an sin), is cùis-aoibhneis dolabhairt e do Dhia féin. Cha'n e gu bheil aig Dia comh-aigne ruinne; ach tha e 'ga chur an céill gus a' cheum as àirde ann an Ier. xxxii. 41, chum gu'm bitheadh fios againn cionnus a tha cridhe Dhé d'a thaobh, "Ni mi gàirdeachas os an cionn chum maith a dheanamh dhaibh, le m' uile chridhe agus le m' uile anam:" air chor as gu bheil e 'na òran ghràdh do Dhia féin. Tha e air a chur an céill a rìs ann an Isa. lxii. 4, 5, "Bithidh rùn an

Tighearn' ort, agus bithidh d' fhearann air a cheangal ann am pòsadh. Oir mar a phòsas duin' òg òighe, mar sin pòsaidh d' fhear-togail thusa; agus mar a ni am fear nuadh-pòsda gàirdeachas 'na mhnaoi, mar sin ni do Dhia gàirdeachas annadsa." Agus dh'fhaodtadh mòran àitean eile a' chomharachadh chum na crìche so.

- 2. Is cùis-aoibhneis e do Iosa Criosd. Dàn Shol. iii. 11, "Rachaibh a mach, a nigheanan Shioin, agus faicibh Rìgh Solamh leis a' chrùn leis an do chrùn a mhàthair e air là a phòsaidh, agus air là subhachais a chridhe." Bha an Solamh so 'na shamhladh air Criosd; agus b'e màthair Chriosd, a rug e a thaobh nàduir a dhaonnachd, an eaglais: agus ann an ceangal-pòsaidh na heaglais ri Criosd chuir i crùn air a cheann; faic Salm xvi. 6, "Thuit mo chrannchur dhomhsa," deir Criosd a thaobh na h-eaglais, "ann an ionadaibh aoibhneach; seadh, tha oighreachd thaitneach agam;"—is e a tha so a' cur an céill taitneas Chriosd 'na eaglais 'nuair a tha e air a phòsadh rithe, ann an là subhachais a chridhe.
- 3. Tha e 'na chùis-aoibhneis do na creidmhich féin, 1 Phead. i. 8, "Ged nach 'eil sibh a nis 'ga fhaicinn, air dhuibh a bhi creidsinn ann, tha sibh a' deanamh mòr-ghàirdeachais le h-aoibhneas air dol

thar labhairt, agus làn de ghlòir " Tha e, ma seadh, 'na chùis-aoibhneis agus molaidh dhaibh.

Faodar a nis 'fheòraich, C'arson a tha gràdh Chriosd do'n eaglais agus gràdh na h-eaglais do Chriosd, no ceangal-pòsaidh Chriosd agus a' chreidmhich, 'na chùis-aoibhneis cho mòr as gu bheil e iomchuidh air òran ghràdh a thaobh Dhé féin, agus a thaobh Iosa Criosd, agus a thaobh nan creidmheach?

(1) Do bhrìgh, a thaobh Dhé, gur ann ann a tha rùn glòrmhor a ghràis a' faotainn coimhlionaidh, agus gur ann ann a tha a mhaitheas a' faotainn riarachaidh. Tha Dia a' deanamh nan uile nithe "chum cliù glòir a ghràis," Eph. i. 6. Uime sin, an uair a tha gràs so Dhé air a choimhlionadh, agus maitheas so Dhé air a riarachadh, is cùis-aoibhneis ro mhòr e dha. 'Nuair a rinn e bunait a' cheud chruthachaidh a leagadh, agus a rinn uile mhic Dhé gàirdeachas, dh' amhairc Dia féin air, agus, "feuch, bha e ro mhaith;" bha an obair uile taitneach 'na fhianuis; agus an uair a tha e toirt an dara cruthachaidh gu h-inbhe, de bheil gràdh a' cheangail-phòsaidh so eadar Criosd agus creidmhich 'na earrann ro chomharaichte, air dha a shamhuil sin a dh' obair gràis, agus cumhachd, agus maitheis a choimhlionadh, tha

taitneas aig Dia féin innte; is cùis-aoibhneis ro mhòr dha i.

- (2) Is cùis-aoibhneis e do Iosa Criosd, do bhrìgh gu bheil e "faicinn de shaothair 'anama, agus gu bheil e toilichte." B'ann air a shon so a shaothraich e, Isa, liii. 11. Bha e 'na chùis-aoibhneis do Iacob, 'nuair a fhuair e Rachel mar mhnaoi, gu'n d' fhuair e sin air son an do shaothraich e: "Rinn e seirbhis air son mnà," deir an Spiorad Naomh, Hosea xii. 12. 'Nuair a tha an Tighearn Iosa Criosd air 'eaglais fhaotainn air a h-aonadh ris féin (agus a réir tomhais, gach uile chreidmheach fa leth), tha e faotainn sin air son an do shaothraich e-tha e faicinn de shaothair anama. Chost e athchuingean agus deòir, fuil agus bàs, dha; ach a nis tha e faicinn an toraidh: fhuair e a chéile so, no eaglais nan creidmheach air a h-aonadh ris; agus tha e toilichte. Rinn e seirbhis chruaidh a choimhlionadh; ach rinn se e air son a chéile, anns a bheil tlachd aig anam-amhuil a tha aige anns gach uile chreidmheach fa leth, air dha an deanamh maiseach tre a sgèimh-san a chur orra, no ann agus tre fhìreantachd féin anns am bheil e 'gan sgeadachadh.
- (3) Tha e gun amharus 'na chùis-aoibhneis do na creidmhich féin uile, chionn gu bheil e 'gan suidh-

eachadh anns na dàimhibh nuadha sin, agus anns an staid bheannaichte sin, ris nach fhaodadh iadsan dòchas a bhi aca gu bràth, a thaobh ni sam bith a bha annta féin. Agus uime sin tha am fàidh Isaiah, caib. liv. 5, a' gairm na h-eaglais chum gàirdeachais ro mhòr a dheanamh, do bhrìgh gur e, "d'fhear-pòsda do Chruith-fhear; is e Tighearn nan sluagh as ainm dha; agus is e d'fhear-saoraidh Ti naomh Israeil; goirear Dia an domhain uile mar ainm ris." Tha gach uile shochair, agus gràs, agus tròcair, agus maitheanas-gach ni a tha sinn a' mealtuinn anns an t-saoghal so, no ris a bheil sùil againn anns an t-saoghal ri teachd, an crochadh air an dàimh so ri Iosa Criosd; uime sin, gun amharus, tha e 'na chùis-aoibhneis agus gàirdeachais do chreidmhich.

Is iad na nithe a dh' fhaodar fhòghluim uaith so ann an rathad cleachdaidh—

1. Gliocas, agus maitheas, agus irioslachadh Dhé, ann am buileachadh dòigh tèarnaidh pheacach bhochda ionnus gu'm bitheadh e 'na chùisaoibhneis dha féin, agus do Iosa Criosd, agus do chreidmhich féin. Bha e 'na ghliocas agus 'na ghràs neo-chrìochnach air taobh Dhé, gu'n deanadh e dòigh slàinte sam bith a bhuileachadh air a chreutairibh. Rinn e slighe a chomharachadh do Adhamh,

trid am faodadh e (tre ùmhlachd iomlan) a' bheatha mhaireannach agus glòir fhaotainn. Gidheadh cha robh i 'na slighe a chrìochnaich ann an gàirdeachas cho mòr do Dhia, agus do Chriosd, agus dhuinn féin, ris an t-slighe so, anns am bheil Dia air a ghlòrachadh, Criosd air a riarachadh, agus creidmhich féin air an lionadh le h-iongantas. Bha sinn 'nar creutairibh bochda, aonaranach, truagha, caillte; agus is cùis-iongantais da rireadh e, gu'n deanamh Dia ar cur ann an slighe teàrnaidh, air dhòigh a bhitheadh 'na aoibhneas cridhe dha féin, agus do Chriosd, agus dhuinne. Tha fios agam gu bheil e cruaidh oirnn a bhi 'ga chreidsinn; gidheadh tha fios agam gur fìrinn e, gu bheil aoibhneas air Dia féin, agus gu bheil Criosd ri gàirdeachas ann an gabhail aoin anama bochd sam bith d'a ionnsuidh féin ann an aonadh a' cheangail-phòsaidh. Agus a thuilleadh air sin, tha uile ainglean nèimh ri gàirdeachas cuideachd, Lucas xv. 10, "Tha gàirdeachas an làthair ainglean Dhé, air son aoin pheacaich a ni aithreachas;" agus sin a chionn gu bheil Dia cho mòr air a ghlòrachadh, agus Criosd cho mòr air 'àrdachadh. Rinn Dia a shamhuil sin de bhuileachadh air slighe so iompachaidh agus teàrnaidh pheacach as gu'm bi i gu ro mhòr chum a ghlòire féin, agus chum glòire Chriosd, ionnus

gu'm bi i 'na cùis-aoibhneis agus 'na gàirdeachas dhaibh.

2. Feòraicheamaid an d'fhuair sinn féin riamh. no a bheil sinn a nis a' faotainn, an aoibhneis so ann ar cridheachaibh féin. Am bheil e 'na òran ghràdh dhuinn a bhi cuimhneachadh 'nuair a dhùin ar cridheachan ri Criosd? Gun amharus, ma tha ar gradh blàth agus dùrachdach timchioll nithe eile, bithidh sinn a' faotainn gàirdeachais agus toilinntinn annta; ach nach 'eil sinn marbh agus fuar ann ar smuaintibh timchioll an t-sochair mhòir agus òirdheirc so, a bhi ann an dàimh a' cheangailpòsaidh ri Criosd, mar a tha na creidmhich uile? Ma tha, is bochd an dearbhadh e air a bhi anns an dàimh sin idir ris. Mo thruaighe! na'm bitheadh nighean bhochd, dhuaichni air a gabhail mar mhnaoi le prionnsa mòr, an leigeadh i as a cuimhne e? Tha sinne 'nar creutairibh bochda, duaichni, truagh, peacach, salach; agus ciod e so gu'm bitheamaid air ar n-aonadh ann an ceangalpòsaidh ri Iosa Criosd! c'ait a bheil ar cridheachan? C'arson nach 'eil sinn ri gàirdeachas anns an Tighearn le h-aoibhneas air dol thar labhairt agus làn de ghlòir? Nach ann a chionn nach 'eil ar cridheachan gu h-iomlan aig Criosd? chionn nach 'eil sinn maille ris agus air a shon cho

iomlan 'nar n-aigne as a tha iomchuidh do'n dàimh so? nach ann do bhrìgh gu bheil gréim neo-mheasarra againn de'n t-saoghal? Am bi gàirdeachas air Dia, agus aoibhneas air Criosd—am bi e 'na òran ghràdh do Dhia agus do Chriosd gu bheil sinn anns an dàimh so ris, agus nach gluais na cridheachan fuara so idir annainne? Nach bu chubhaidh gu'm bitheadh nàire a' còmhdachadh ar gnùis ri smuaineachadh air cho beag as a tha an t-sochair so ann ar sùilibh—cho beag 's a rinn e ar togail os cionn an t-saoghail, agus ar cridheachan a cheusadh dha, ma tha sinn idir 'nar luchd-comhpàirt de'n tròcair mhòr a tha ann?

II Is e an dara ni a bheireamaid fainear mu òran so nan gràdh, nach 'eil gràdh sam bith cosmhuil ris a' ghràdh a tha eadar Criosd agus anamaibh nan creideach. Tha gràdh lasanta ann an cuid d'an ana-miannaibh—ann an cuid eile do'n t-saoghal, a tha eadhon 'gan slugadh suas; ach gidheadh their sinn a rìs, air deich mìle aobhar, nach 'eil gràdh sam bith cosmhuil ris a' ghràdh a tha eadar Criosd agus anamaibh nan creidmheach.

Na'n rachamaid a' labhairt a nis air gràdh Chrìosd, air an dara làimh, is cuan e—cha'n urrainn sinn a thomhas. Is e an cleachdadh as

fearr anns am faodar ar n-anaman fhaotainn a thaobh gràidh Chriosd, *iongantas*, iongantas do-labhairt, gus a bheil ar cridheachan air an claoidheadh leis—gus a bheil ar smuaintean agus ar tuigse, mar gu'm b'ann, air an call 'na dhoimhneachdaibh—gus a bheil ar n-anaman air tuiteam sios anns an duslach mar neo-ni, chum a bhi air an slugadh suas ann am beachd-smuaintibh naomha air gràdh do-labhairt, do-rannsachaidh Iosa Criosd.

Ni sinn trì chinn ainmeachadh, a dh'fhaodas ar cuideachadh, ann an cleachdadh an iongantais so, chum gu faic sinn gur gràdh *gun choimeas* e : cha'n 'eil gach gràdh lasanta a gheibhear ann an daoinibh, an déigh an t-saoghail agus an anamiannan, r'an ainmeachadh idir 'na làthair:—

1. Thugamaid fainear e 'na irioslachadh. A nis, tha sinn a' meas gu'n aidich sinn uile gu bheil an gràdh so gun choimeas, do bhrìgh nach robh ni sam bith eile ach cumhachd agus gliocas neo-chrìochnach agus diadhaidh a b'urrainn toradh idir oibreachadh cosmhuil ri irioslachadh Mhic Dhé—gu'n do ghràdhaich e ionnus gu'n do ghabh e ar nàdur d'a ionnsuidh féin, gu'n d'rinneadh e 'na fheòil mar a tha sinne; is toradh so nach d'oibrich Dia riamh roimh, cha mhò a

dh'oibricheas e tuilleadh tre'n uile shiorruidheachd: agus uime sin, tha an gràdh so a' toirt barrachd air gach uile ghràdh eile. Ann am Phil. ii. 6-8, tha e air a chur an céill, far a bheil na nithe sin air an aonadh r'a chéile a tha astar neo-chrìochnach o chéile 'nam bith féin. Tha e teachd cho iosal 's gu bheil e 'g ràdh, Salm xxii. 6, "Is cnuimh mise, agus cha duine;" tha e teachd chum na h-inbhe as dìblidh 'na irioslachadh dh' ionnsuidh am faod nàdur an duine teachd: agus nach 'eil so da rìreadh a' toirt barrachd air gach uile ghràdh eile?

2. Bha gràdh Chriosd air a thaisbeanadh 'na fhulangas anns a' chor sin. Tha fios agaibh ciod a dh'fhuiling e, agus ciod air son an d'fhuiling e. Dh'fhuiling e chum a bhi giùlan ciont' ar peacaidhean, ionnus gu'm bitheadh corruich Dhé air a philleadh air falbh; dh'fhuiling e chum salachair ar peacaidhean ionnlad, ionnus gu'm bitheadh nàire agus amhluadh air a philleadh o ar nanamaibh; dh'fhuiling e chum ar saoradh o'n t-saoghal, na braighdean bochda a bha sinn ann, ionnus gu'm bitheamaid air a shon féin: agus uime sin, tha Dia a' taisbeanadh so dhuinn ann an samhladh striopaich, anns an fhaidh Hosea, caib. iii.; agus rinn Criosd ar ceannach an uair

a bha sinn 'nar strìopaichean aig an t-saoghal (ar cridheachan a' ruith an déigh a' pheacaidh agus Shàtain), chum gu'm bitheamaid 'nar seilbh dha féin. Dh'fhuiling e air ar son, chum a bhi giùlan ciont' ar peacaidhean, ionnus nach bitheadh corruich Dhé tuilleadh 'nar n-aghaidh. "An ni sin nach d'thug mi leam," deir Criosd, "dh'aisig mi." "Theagamh gu'm bitheadh aig neach éigin de mhisnich bàs fhulang air son duine mhaith," Rom. v. 7; ach deir e, "'An so tha gràdh, dh'fhuiling Criosd bàs air ar son-ne am feadh a bha sinn 'nar peacaich agus 'nar naimhdean." "Ghràdhaich e sinn, agus dh'ionnlad e sinn 'na fhuil féin," chum a bhi air ar glanadh o shalachar ar peacaidhean; ghràdhaich e sinn, agus shaor e sinn as gach uile shluagh agus chinneach fo nèamh. Ann an so bha gach uile thruaighe:-cionta peacaidh, a rinn ar fàgail buailteach do mhallachadh Dhé; agus salachar a' pheacaidh, a rinn ar fàgail gràineil do Dhia, agus a rinn ar gleidheadh fo chumhachd an t-saoghail. Dh'fhuiling an gràdh so chum ar saoradh o'n iomlan.

3. Tha an cùram agus an caomhalachd a tha an Tighearn Iosa Criosd a' taisbeanadh d'ar taobh am feadh a tha e nis air nèamh agus sinne air an talamh, 'na thoradh eile a' ghràidh so. Is aithne

do'n àrd-shagart so cionnus is urrainn e "truas a ghabhail ris an dream a tha aineolach, agus air seacharan," Eabh. v. 2. Tha "comh-fhulangas aige r'ar n-anmhuinneachdaibh," agus "bhuaireadh e 's na h-uile nithibh air an dòigh cheudna ruinne," agus "tha e beò gu siorruidh gu eadar-ghuidhe a dheanamh air ar son." Anns na nithe so, ma seadh, tha e taisbeanadh a ghràidh d'a phobull, agus a chùram m'an timchioll.

Air an taobh eile, tha sinn ag ràdh, tha gràdh nan creidmheach do Chriosd 'na ghràdh dolabhairt, no os cionn gach uile ghràidh eile.

- t. Tha e mar sin ann an rathad meas. 'Nuair a fhuair an ceannaiche an nèamhnuid luachmhor, reic e na bha aige agus cheannaich e i, Mata xiii. 45. Dealaichidh creidmhich ris na h-uile ni a tha aca chum Criosd fhaotainn; oir tha meas ac air os cionn nan uile. Ciod ris nach dealaich iad, agus ciod ris nach 'eil iad a' dealachadh agus ag àicheadh, air son Chriosd? Uaith so faodar fhaicinn gur gràdh e a tha toirt barrachd air gach uile ghràdh eile.
- (1) Tha iad a' dealachadh r'am peacaidhibh, r'an ana-miannaibh, agus r'an truaillidheachd. Cha'n 'eil creidmheach anns an t-saoghal aig nach 'eil gràdh cho mòr gu nàdurra do'n pheacadh, do

ana-miann, agus do thruaillidheachd, as a tha aig an truaghan as neo-mheasarra air aghaidh na talmhainn; ach dealaichidh an creidmheach riu uile, ni e an claoidheadh uile, chum gu'n coisinn e Criosd: a tha e taisbeanadh gur gràdh e os cionn gach uile ghràidh. Agus d'an taobh-san nach dean so cha chreidmhich idir iad. Mur 'eil ar cridheachan air an cleachdadh ri bhi claoidheadh gach uile pheacadh, agus 'ana-mianna, agus thruaillidheachd, mar a bheir esan comas dhuinn, cha'n 'eil sinn idir air ar pòsadh ri Criosd; oir "iadsan as le Criosd, cheus iad an fheòil, maille r'a h-an-tograibh agus a h-ana-miannaibh," Gal. V. 24.

(2) Dealaichidh iad r'am fìreantachd air son Chriosd. Bu ni so ris nach dealaicheadh na h-Iudhaich, chum gu'm bitheadh iad air am fìreanachadh. Bha fìreantachd aca a bha réir an lagha; agus, deir an t-abstol, Rom. x. 3, "Air dhaibh a bhi 'g iarraidh am fìreantachd féin a chur air chois, cha do strìochd iad do fhìreantachd Dhé." A thaobh gach uile fhìreantachd a tha anns an t-saoghail air a bheil meas aig daoine an t-saoghail air thoiseach air Criosd, cha dealaich iad gu bràth ris air a sgàth, am feadh a tha iad a' leantuinn an ana-miannan agus an toil-inntinnean;

—seadh, eadhon an uair a tha agartas coguis 'gan cur air dhleasdanas, agus 'gan tionndadh a thaobh o shlighe nan ana-mianna agus nan toil-inntinnean, gidheadh cha dealaich iad r'am fìreantachd féin air son Chriosd. Ach dealaichidh creidmhich r'am fìreantachd-san, ionnus gu'n dean iad a meas mar chall agus mar aolach.

Ma tha truaillidheachd air a claoidheadh, agus gu'n do dhealaich neach r'a fhìreantachd féin, ciod tuilleadh a dh'fhàgadh?

(3) Dh'fhàgadh an fhéin fathast. Mur dean duine e féin àicheadh ann an nithibh laghail, ann an ni sam bith a bhitheas 'na bhacadh air 'imeachd maille ri Dia agus air a bhi beò dha, a dh'fhaodas fhàgail neo-dhìleas no neo-tharbhach 'na shuidheachadh, ionnus nach toilich e Dia, cha'n airidh air e. Mur urrainn e a shocair, no a shaorsa, no a shìth, no a bhuannachd, no a thoil-inntinn àicheadh, cha'n airidh air Iosa Criosd e. A nis, a thaobh a' ghràidh sin a bheir do dhuine gach uile neo-dhiadhachd agus ana-mianna àicheadh, fhìreantachd féin a chur air cùl, dealachadh ris na h-uile ni a choimhlion e 'na neart féin, agus e féin àicheadh anns na h-uile ni anns an iarr an Tighearn air e; -gun amharus, is gràdh ro chomharaichte e, os cionn na h-uile gràidh eile.

2 I

C

2. Tha gràdh nan creidmheach 'ga thaisbeanadh féin ann a bhi *fulang air son Chriosd*; agus O cò as urrainn innseadh na dh'fhuiling na martaraich le ghràdh do'n Tighearn Iosa!

Uime sin, is maith a dh'fhaodas an t-Salm so, a tha labhairt mu cheangal-posaidh Chriosd agus chreidmheach, an t-ainm so fhaotainn—"Oran ghràdh"; chionn gur e'n gràdh as ro òirdheirc a ta ann.

Uaith so, tha dà ni mar fhiachaibh oirnn :--

Anns a' cheud àit-A bhi saothrachadh chum a bhi faotainn mothachaidh de ghràdh Chriosd air ar cridheachaibh. Ma tha sinn idir 'nar creidmhich, tha gràdh so Chriosd, neach as e "Rìgh nan rìgh, agus Tighearn nan tighearn," air a shuidheachadh 'nar n-anamaibh; agus is e'n dleasdanas mòr a tha mar fhiachaibh oirnn a bhi saothrachadh an déidh mothachaidh de ghràdh so Chriosd annta. Is ann o shaoibhreas ro phaillt a ghràidh agus a ghràis, gun reuson sam bith eile air thalamh, a thug e gràdh dhuinn agus sinn 'nar coimhich-rinn e réidh ris féin sinn 'nuair a bha sinn 'nar nàimhdean, agus ann an cleachdadh ar naimhdeis 'na aghaidh; thugaibh dha, ma seadh, glòir a ghràis àrd-uachdranaich a thaobh bhur nanamaibh féin.

Anns an dara àit—Deanamaid sinn féin a cheasnachadh, a dh'fhaicinn a bheil an gràdh barraichte so do Iosa Criosd ann ar cridheachaibh no nach 'eil. Ma tha, ni e ar gleidheadh a ghnàth a' claoidheadh gach uile ana-miann, agus thruaillidheachd, a' cur cùl ris gach uile fhéin-fhìreantachd, agus 'gar n-àicheadh féin; agus bithidh sinn a ghnàth ullamh air son gach seirbhis agus fulangais chum am faod Criosd ar gairm.

SEARMON II

Tha mo chridhe a' deachdadh deagh ni; cuiridh mi 'n cèill na nithe a rinn mi do'n Rìgh; bithidh mo theangadh mar pheann fir-sgrìobhaidh dheis. Is maisiche thu na clann nan daoine; dhòirteadh gràs ann ad bhilibh; uime sin bheannaich Dia thu gu bràth. Crioslaich do chlaidheamh air do leis, O a ghaisgeich; le d' ghlòir, agus le d' mhòralachd.—SALM xlv. 1-3.

Anns an t-Salm so tha trì earrannan. An ceannsgrìobhaidh, "Oran ghràdh," air an do labhair sinn a cheana; an roimh-ràdh, anns a' cheud rann; agus an t-òran féin, anns a' chuid eile de'n t-Salm.

Anns a' cheud rann tha roimh-ràdh an òrain so againn:—"Tha mo chridhe a' deachdadh deagh ni; cuiridh mi 'n céill na nithe a rinn mi do'n Rìgh; bithidh mo theangadh mar pheann firsgrìobhaidh dheis."

Ni sinn beagan nithe a thairgse o na briathraibh so:—

Thugaibh fainear, ann an rathad coitchionn,

d'a thaobh-san leis am b'àill a bhi leagadh deagh stéidh, tha e tòiseachadh gu maith an ni a tha e dol a ràdh. Tha e teachd o a chridhe. "Tha mo chridhe," deir e, "a' deachdadh." Cia b'e air bith nithe ris an cuir sinn ar làmhan timchioll nithe spioradail, mur 'eil iad a' sruthadh o'n chridhe tha iad gun bhuannachd agus gun tairbhe. Faodaidh sinn a bhi coimhlionadh dhleasdanasag ùrnuigh, a' searmonachadh, ag éisdeachd; ach mur 'eil na nithe sin ag éirigh o'n chridhe (is e sin, o chreidimh, agus o ghràdh, agus o thlachd ag oibreachadh anns a' chridhe), tha an t-iomlan air a chall. Cha'n 'eil ann an ìobairt gun chridhe, no ann an columan amaideach gun eòlas, mar Ephraim, ach nithe d'a bheil fuath aig Dia, Hosea vii. II.

Bha cridhe an t-Salmadair anns a' ghnothuch so; agus ma tha na cridheachan againne ann an ni, bithidh e ann an tomhas 'na dhleasdanas maith agus taitneach do Dhia, mar a bha a' chùis d'a thaobh-san.

Tha dà ni anns an rann so:—I. An ceannteagaisg féin air a bheil e labhairt anns an òran so. II. An dòigh air a bheil e 'ga chur an céill.

I. An ceann-teagaisg féin:—I. Ann an rathad coitchionn, is deagh ni e. Cha'n 'eil an t-òran so

timchioll nithe dìomhain, falamh; agus ni's ro lugha na sin timchioll nithe aingidh, peacach, mar a tha òranan an t-saoghail; cha mhò a tha e timchioll nithe a dh'fhaodadh a bhi annta féin fior, ach gidheadh air bheag maithe: ach, deir e, "Tha mo chridhe a' deachdadh deagh ni."

2. Tha e cur an céill ciod e an deagh ni so: "Cuiridh mi 'n céill na nithe a rinn mi do'n Rìgh." "Tha an t-òran so a rinn mi," deir e, "cha'n ann timchioll pearsa suarach, ach timchioll an Rìgh." B'e an t-ainm e leis an robh-am Mesiah, "Criosd an Tighearn," air 'aithneachadh fo'n t-Seann-Tiomnadh, neach as e, gun amharus, "Tighearn nan tighearnan, agus Rìgh nan rìghrean." "Dh'ùng mise mo Rìgh air Sion, mo shliabh naomh-sa," Salm ii. 6. Labhair na fàidhean uime air mhodh àraidh mar "phrionnsa," mar "fhear-riaghlaidh," mar "cheannard" a bha gu sluagh Dhé a shaoradh. Is ann air-san, ma seadh, a tha'n t-òran. Agus tha e mhàin a' cur an céill nithe timchioll an Rìgh; mar gu'n abradh e, "Cha bhuin e dhòmhsa, no do dhuine bàsmhor sam bith, uile ghlòir agus òirdheirceas an Rìgh mhòir, Iosa Criosd, a smuaineachadh no a chur an céill; ach," deir e, "a mhain cuid de nithibh a rinn mi dha."

Cha ruig sinn anns a' bheatha so ach a mhàin air

cuid de nithibh timchioll Chriosd. Cha'n urrainn sinn fathast an Rìgh fhaicinn 'na ghlòir; cha'n urrainn sinn amharc air maise nan òirdheirceas neo-chruthaichte a bhuineas dha, no air glòir dolabhairt a phearsa, agus a dhà nàdur, agus 'oibre, mar a chi sinn iad fathast aon là.

"Cuiridh mi 'n céill," tha e 'g ràdh, "na nithe a rinn mi;" is e sin, "nithe a dh'ulluich mi; cuiridh mi 'n céill a mhàin na nithe a dh'ulluich mi timchioll Chriosd."

Uime sin, a thaobh brìgh an òrain so, ann an rathad coitchionn, is "deagh ni" e; ann an rathad àraidh, is ni-éigin e timchioll Chriosd, agus nithe a rinn an Salmadair tre dheachdadh an Spioraid Naoimh.

II. An dòigh anns am bheil na nithe air an cur an céill, an dà chuid mar a bha iad air an smuaineachadh agus air an labhairt. Bha iad air an smuaineachadh 'na chridhe; bha iad air an labhairt an leth muigh le a theangadh. Agus tha ni àraidh r'a thoirt fainear anns an dà chuid. Cha'n e smuaineachadh coitchionn a' chridhe a tha ann, no dòigh-labhairt coitcheann na teangaidh. Tha am focal a rinn sinne eadar-theangachadh, "deachdadh," a' ciallachadh anns a' cheud chainnt "goil." Tha am focal air a ghnàthachadh o uisge ag éirigh

'na ghucagaibh o thobar. Bha cridhe an t-Salmadair cho làn de nithe so Chriosd, nithe a rinn e timchioll an Rìgh, as gu'n robh iad ag éirigh gu nàdurra mar uisge thar am bruachan agus a' ruith 'nan caochanaibh, gu furasda, réidh. Cha robh e cruaidh air a bhi labhairt mu nithibh Chriosd; bha a chridhe làn diubh. O gu robh e mar so d'ar taobh-ne! Tha e anns a' ghealladh gu'm bi e mar sin. Ann an Eoin iv. 14, gheall Criosd gu'n tugadh e a Spiorad d'a phobull, a bhitheadh annta "'na thobar uisge, a' sruthadh suas chum na beatha maireannaich."

"Ni mo theangadh," deir e, "cha'n e mhàin a chur an céill, ach sin air dhòigh àraidh; 'bithidh mo theangadh mar pheann fir-sgrìobhaidh dheis.'"

"Fear-sgrìobhaidh deas"—fear ealamh, bunailteach, deas, a b'urrainn smuain sam bith a chur sios. 'Nuair a tha sinn a' gabhail gnothuich ri nithibh Chriosd, tha mar fhiachaibh oirnn a dheanamh ann an rathad comharaichte, àraidh, an dà chuid a thaobh smuain a' chridhe agus dòigh-labhairt na teangaidh.

Air a' mhodh so rinn sinn seadh nam briathran fhosgladh; agus a nis ni sinn beagan bheachdan ainmeachadh uatha:—

Anns a' cheud àit. Gu bheil na nithe a bhuineas

do Iosa Criosd 'nan deagh ni do chreidmhich. Cha'n e mhàin gu bheil iad fìor-ionnus gu faod an inntinn aontachadh riu gun a bhi gu bràth air a mealladh-ach tha sin annta as e cuspair tlachd agus meas an anama, agus ris a bheil anam a' chreidmhich a' dlùth-leantuinn. Gun amharus, is ann an so a tha an t-eadar-dhealachadh mòr eadar flor chreidmhich agus cealgairean:—tha cealgairean ag aontachadh ri teagasg an t-soisgeil, nithe timchioll an Rìgh, mar nithibh fìrinneach, ach gu bràth cha'n 'eil iad a' gabhail riu mar nithibh maithe; cha'n 'eil an cridheachan agus an aigne a' dlùthleantuinn riu, mar nithibh anns a bheil iad a' faotainn mìllseachd, agus òirdheirceis, agus coimhfhreagarrachd r'an uireasbhuidhibh: oir cha'n 'eil duine sam bith a' meas gu bheil an ni sin maith nach 'eil coimh-fhreagarrach ris.

Tha Iosa Criosd, agus nithe Chriosd, 'nan deagh nithe do chreidmhich, do bhrìgh—

1. Gu bheil iad ro dirdheire annta féin. "Tha an t-àrd-cheannas aige anns na h-uile," Col. i. 18. Cia b'e air bith ni a tha maith ann an ni sam bìth, tha e coinneachadh uile ann an Criosd. Agus is fearr an ni a tha annsan, na sin a bha ann an ceud chomh-shuidheachadh nan uile nithe; is fearr e na sin a bha anns an lagh; is fearr e na sin a

th'anns an fhéin-fhìreantachd; is fearr e na a' bheatha féin: air chor as gur nithe maithe iad 'nan nàdur féin. Ceadaichibh dhomh a ràdh gu bheil iad 'nan nithibh maithe, do bhrìgh gur iad na nithe as fearr a tha aig Dia. A thaobh nithe maithe aimsireil, mar a bhuineas do rìgh, tha na nithe as fearr a tha aige a' coimh-sheasamh 'na ionmhasaibh, òr agus airgiod, agus clachan luachmhor; ach a thaobh nithe maithe Chriosd, is iad sàr-nithe rìoghachd nèimh.

Ma bheir sinn fainear gur nithe iad so mu bheil cùram aoin-ghin Mhic Dhé, agus ris a bheil gnothuch a' ghliocais, agus a' ghràis, agus a' ghràidh, agus a' chumhachd sin gu léir a ni an Dia naomh a chleachdadh anns an obair as mò ris an do chuir e riamh a làmh; gun amharus faodar a ràdh gur deagh nithe iad. 'Nuair a tha an Salmadair, ma seadh, ag ràdh gur "deagh ni" e, is e a tha e ciallachadh, gur e an ni as fearr e a tha anns an t-saoghal.

2. Is deagh nithe iad do chreidmhich, do bhrìgh gu'n d' fhuair iad an Spiorad, leis a bheil iad comasach air a bhi 'g aithneachadh an dirdheirceis a tha annta.

A thaobh mhuinntir eile, theirear, "Fàsaidh e suas mar fhaillean 'na làthair, agus mar fhreumh

á talamh tioram: cha'n'eil sgèimh no grinneas aige, gu'n amhairceamaid air, ni mò tha maise aige, gu'n iarramaid e," Isa. liii. 2. Nach urrainn sinn maitheas idir no òirdheirceas fhaicinn ann an Criosd, nach 'eil sgèimh 'na ghràs, 'na shlighibh, no 'na shluagh, gu'n iarramaid e? Gidheadh tha creidmhich 'ga fhaicinn, I Cor. ii. 7-10. Tha Spiorad Dhé a' toirt aithne dhaibh air nithibh òirdheirc Chriosd, trid a bheil iad a' faotainn gu bheil iad d'a rìreadh maith; am feadh a tha iad do'n dream a tha 'nan coigrich do Chriosd mar nithibh amaideach, gun tairbhe, nach 'eil air dhòigh sam bith r'a mhiannachadh. D'an taobh-san a tha fo riaghladh a' ghliocais fheòlmhoir, agus a ràinig ceum as àirde nan comasan a tha aig an reuson nàdurra anns an t-saoghal, cha'n urrainn iad aon chuid sgèimh no grinneas fhaicinn ann an Criosd, no ann an nithibh Chriosd; ach an uair a ni Dia nithe Chriosd fhosgladh dhaibh le a Spiorad, 'an sin chi iad gu bheil maitheas agus òirdheirceas annta.

Ann an rathad comh-chuir.—A mheud 's gu bheil nithe Chriosd 'nan deagh nithe annta féin, agus gu bheil creidmhich a' faicinn a' mhaitheis agus an òirdheirceis a tha annta; bhitheadh e iomchuidh dhuinne a bhi feòraich a bheil nithe Chriosd

'nan deagh nithe dhuinn féin. Tha iad mar sin dhuinn an uair a tha sinn 'gam miannachadh os cionn nan uile nithe eile. Phil. iii. 8, "Tha mi a' meas nan uile nithe 'nan call air son ro òirdheirceis eòlais Iosa Criosd mo Thighearna." B'urrainn e feum a dheanamh de na nithe ud a bha aige; gidheadh, ann an rathad coimeis, cha robh a chridhe 'g am meas ach mar chall agus mar aolach. Agus thugamaid fainear cionnus a tha an Salmadair a' cur an céill na cùis ann an so. "Tha mo chridhe a' deachdadh," deir e, "agus mo theangadh ag aideachadh." Tha e furasda r'a aideachadh gu bheil nithe Chriosd 'nan deagh nithe, agus gu bheil sinn a' meas nan uile nithe eile mar chall agus mar aolach; ach a bheil ar cridheachan da rìreadh 'gam meas mar sin? mur 'eil, tha sinn a' teachd gearr air sin a tha an Salmadair a' ciallachadh ann an so. A bheil ar cridheachan da rìreadh a' cur meas air nithe maithe Chriosd-nithe timchioll glòir a phearsa, agus a ghràidh d'a eaglais, agus òirdheirceis a rìoghachd agus a riaghlaidh? Is iad sin féin na nithe air a bheil e labhairt; glòir a phearsa, "Ni's maisiche na cloinn nan daoine"; glòir a rìoghachd, "Marcaich air d'aghaidh gu buadhach"; "tha do rìgh-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan

saoghal"; a ghràdh d'a eaglais, "Eisd, a nighean, agus amhairc, agus aom do chluas; agus dì-chuimhnich do shluagh féin, agus tigh d' athar; an sin gabhaidh an Rìgh mòr thlachd ann ad àille": a bheil meas againn air na nithibh so ann ar cridheachaibh tha sinn a' feòraich, ionnus gu'm bitheadh nithe eile ann ar sùilibh ach mar chall agus mar aolach-mar nithe ris am b'urrainn sinn dealachadh gu saor? A bheil nithe Chriosd 'nan riarachadh dhuinn, co dhiùbh a tha nithe eile againn no nach 'eil? An iad nithe Chriosd ar toil-inntinn an uair a tha nithe eile againn? Is i toil Dhé, 'nuair a tha e 'g earbsadh nithe eile ruinn, gu'n deanamaid am buileachadh chum a ghlòire; ach a bheil ar toil-inntinn ann an nithe Chriosd cho mòr as gu'n urrainn sinn a bhi riaraichte as eugmhais nithe eile? Da rìreadh, tha dòchas agam gu'n dean an Tighearn ar cuideachadh, chum, ma's e's gu'n tig sinn gu bhi call nan uile nithe air son nithe maithe Chriosd, gu'n dean sinn e gu suilbhire agus gu toileach. Aon ni 's urrainn mi a ràdh, mar is faigse thàinig cuid do bhi call nan uile nithe, eadhon a' bheatha féin, 's ann is fearr a bha Criosd dhaibh. Agus ma's i toil Dhé ar toirt gu ruig sin, gu'n caill sinn na h-uile ni eile, ghuidhinn air bhur son gu'n

tigeadh 'ur cridheachan gu bhi faotainn gu robh nithe Chriosd da rìreadh ni's ro fhearr na bha sibh riamh a' measrachadh. Ni so ar giùlain troimh ar dorchadas agus ar n-àmhghar uile--a bhi riaraichte le nithibh Chriosd 'nuair a dh'fhaodas nithe eile a bhi uainn. Agus gabhaibh e chum bhur comhfhurtachd, ged a robh sibh a nise criothnachadh ri smuaineachadh air dealachadh ri fuiltein bhàrr 'ur cinn, mar gu'm b'e bhur cuid uile e, gidheadh, ma tha sibh da rìreadh 'n 'ur creidmhich, 'nuair a thig sibh gu bhi dealachadh ris na h-uile ni, bheirear dhuibh a dheanamh gu suilbhire. Thig Criosd chum bhur cuideachaidh ann a bhi 'ga dheanamh. Deanaibh sibh féin a cheasnachadh, ma seadh, a dh'fhaicinn an e aonta lom a tha sibh a' toirt do'n t-soisgeul agus do nithe Chriosd, no a bheil sibh 'gam faotainn maith, agus freagarrach, agus tarbhach-gur "deagh ni" e dhuibh.

Anns an dara àit. Thugamaid fainear o na briathraibh, gur e dleasdanas nan creidmheach a bhi deanamh nithe do Iosa Criosd: "Nithe a rinn mi do'n Rìgh." A nis, is e bhi deanamh nithe do Iosa Criosd, no mu thimchioll Iosa Criosd, a bhi beachd-smuaineachadh air—beachd-smuaintean suidhichte a bhi againn mu Chriosd, agus mu

ghlòir nan òirdheirceas a tha ann: is e so ris an abrar ann an so, "'Na nithe a rinn mi,' a chuir mi r'a chéile, a rinn mi a chumadh ann am inntinn." Cha d'rinn e dealbhan de Chriosd, no ìomhaighean dhe a chumadh; ach bheachd-smuainich e air. Goirear dheth, "A bhi 'g amharc mar ann an sgàthan air glòir an Tighearna," 2 Cor. iii. 18. Ciod e glòir an Tighearna? C'uime, is e sin glòir a phearsa, glòir a rìoghachd, glòir a ghràidh. C'ait a bheil iad sin r'am faicinn? Tha iad uile air an taisbeanadh anns an sgàthan. Ciod an sgàthan? Sgàthan an t-soisgeil. Tha solus gach glòire dhiubh so a' dealradh anns an t-soisgeul, ionnus gu bheil iad air an taisbeanadh ann dhuinne. Ciod e, ma seadh, ar gnothuch-ne? C'uime, a bhi 'g amharc air a ghlòir so; is e sin, a bhi beachdachadh oirre tre chreidimh, a bhi beachd-smuaineachadh oirre-de'n goirear ann an so a bhi deanamh "nithe do'n Rìgh." Goirear dheth mar an ceudna "Criosd a bhi chòmhnuidh annainn," Eph. iii. 17; agus, "Focal Chriosd a bhi gabhail comhnuidh annainn gu saoibhir," Col. iii. 16-mar a tha deanta 'nuair a tha 'n t-anam a' meudachadh ann an smuaintibh mu Chriosd. Fhuair mi tuilleadh buannachd o smuaintibh uaigneach mu Chriosd, na fhuair mi

o ni sam bith eile anns an t-saoghal so; agus tha mi a' meas, an uair a tha smuaintean sòlasach, urramach aig an anam mu phearsa agus mu ghlòir Chriosd féin, gur e sin an rathad anns a bheil Criosd a' gabhail còmhnuidh ann. Ma's aithne dhomh ni sam bith o m' fhéin-fhiosrachadh, is e so e—gu faod duine a shoirbheachadh agus a chrìonadh ann an gràs a thomhas a réir nam beachd-smuaintean a bhitheas aige mu phearsa Chriosd, agus mu ghlòir a rìoghachd agus a ghràidh. Tha cridhe an duine sin a' soirbheachadh leis am miann a bhi còmhradh ri Criosd mar a tha e air a thaisbeanadh anns an t-soisgeul; ach mur 'eil toil aige dha, tha bàs agus crìonadh air teachd air.

"Do'n Rìgh";—tha an Salmadair a' toirt fainear Chrìosd mar rìgh.

Anns an treas àit. Thugaibh fainear gu bheil glòir àraidh ann an dreuchd rìoghail Iosa Criosd, air am bu chòir dhuinn a bhi cleachdadh ar smuaintean gach là. Tha comhfhurtachd, agus aoibhneas, agus neartachadh nan creidmheach, anns an t-saoghal so, a' luidh ann an dreuchd rìoghail Chriosd. Cia cho glòrmhor as a tha a chumhachd mar rìgh air a thaisbeanadh ann an Isa. lxiii. 1, "Cò so a tha teachd o Edom, le culaidh dhaithte o

Bhosrah? e so a tha sgiamhach 'na éididh, a' siubhal ann am mòrachd a neirt? Mise, a tha labhairt ann am fìreantachd, cumhachdach gu teàrnadh;" agus nach 'eil a' comharachadh dhuinn ach aon earrann d'a dhreuchd rìoghail-eadhon, an cumhachd leis an dean e a nàimhdean a sgrios. Tha muinntir gu coitchionn a' saoilsinn gu bheil Edom fo'n t-Seann Tiomnadh a' samhlachadh na Roimh fo'n Tiomnadh Nuadh. Ann an so tha iomradh ghlòrmhor againn air Criosd a' gabhail air aghaidh ann am mòrachd a chumhachd, 'nuair a tha bliadhna a mhuinntir shaorta air teachd, agus an uair a tha là an dioghaltais 'na chridhe. Cia cho eagalach as a bhitheas e do'n t-saoghal! cia cho glòrmhor ann an sùilibh nan creidmheach! 'nuair a chì sinn e sgiamhach 'na éididh, a' siubhal ann am mòrachd a neirt, gus an dean e uile nàimhdean reasgach a ghlòire a sgrios.

Tha glòir ro chomharaichte ann an rìoghachd Chriosd, air am bu chòir dhuinn a bhi gu mòr a' beachd-smuaineachadh chum saorsa dhuinn. Nam b'urrainn sinn amharc air oibreachadh Chriosd an dà chuid an leth stigh agus an leth muigh; na rinn e agus na ni e fathast—mar a ni e gun amharus gach uile chreidmheach a theàrnadh, mar a ni e gun amharus gach uile nàmhaid a sgrios—

37 I

cho neo-thuiteamach as a tha e 'na ghràs, cho dochlaoidhte as a tha e 'na dhioghaltas;—chitheamaid an sin glòir ro chomharaichte ann a rìoghachd.

Anns a' cheathramh àit. Thugaibh fainear, an uair a tha'n cridhe làn gràidh do Chriosd, gu'n ruith e thairis; bithidh daoine an sin a' labhairt mu Chriosd agus m'a ghlòir. "Tha sinne a' creidsinn," deir an t-abstol, "agus uime sin tha sinn a' labhairt," 2 Cor. iv. 13. Ma tha sinne a' creidsinn, labhraidh sinn. Agus an uair a dh' àithneadh do na h-abstoil, gun iad a labhairt air chor sam bith ann an ainm Iosa, thubhairt iad, "Cha'n 'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt; cha'n urrainn sinn gun an labhairt." Ach, air an làimh eile, is ann a tha iomadh dearbhadh muladach againn air cho beag gràidh as a tha ann an cridheachan dhaoine do Chriosd. Mo thruaighe! ma bheir sinn fainear am mòr-shluagh de'n goirear Criosduidhean, c'uin a chluinneas sinn focal mu Chriosd idir aca? c'uin a choinnicheas sinn ri cridhe a' cur thairis le gràdh dha? Tha cuid a' labhairt uime chum toibheum a thoirt dha, cuid ann an rathad a bhi 'ga mhaslachadh; ach a thaobh a bhi ullamh chum labhairt air a shon,

c'àit am faighear e? Gidheadh ma bhitheas an cridhe làn d'a ghràdh, cuiridh e thairis. Tha cuid aig a bheil ainm luchd-aideachaidh; ach is ainmic a chluinnear focal mu Chriosd aca. Nam b'àill le duine a bhi 'na mhasladh anns an t-saoghal, cha'n' eil dòigh as cinntiche air an urrainn e bhi ann, na gu'n deanadh e Criosd agus a Spiorad aideachadh fa chomhair dhaoine.

Anns a' chòigeadh àit. Cha'n'eil aideachadh sam bith a tha taitneach do Dhia, no tarbhach anns an eaglais, ach sin a tha sruthadh o lànachd a' chridhe. Is ni gun bhuannachd ar teangadh a bhi "mar pheann fir-sgrìobhaidh dheis," mur 'eil ar cridheachan làn. Ma tha ar n-aideachadh gu bhi tarbhach agus taitneach, feumaidh e sruthadh o lànachd ar cridheachan.

Is e so roimh-ràdh an òrain.

SEARMON III

Is maisiche thu na clann nan daoine; dhòirteadh gràs ann ad bhilibh; uime sin bheannaich Dia thu gu bràth.—SALM xlv. 2.

Thuc sinn iomradh a cheana air rùn coitchionn na Sailme so, agus rinn sinn beagan a labhairt air a ceann-sgrìobhaidh, "Do'n àrd fhear-ciùil;" rinn sinn mar an ceudna a' cheud rann fhosgladh, agus beagan a labhairt air—anns a bheil roimhràdh na Sailme gu léir.

Ni sinn a nise beagan a labhairt ribh o'n dara rann: "Is maisiche thu na clann nan daoine; dhòirteadh gràs ann ad bhilibh: uime sin bheannaich Dia thu gu bràth." Tha fios agaibh cò a tha air a chiallachadh anns na briathraibh so—eadhon, ar Tighearn Iosa Criosd, an Rìgh, am Mesiah; agus is iomradh so air, a tha an Salmadair a' tabhairt ann an rathad fàistneachd.

Anns an rann tha trì nithe :-- I. Pearsa Chriosd

air a chur an céill, "Is maisiche thu na clann nan daoine." II. An deasachadh a rinneadh air chum a dheanamh comasach air son 'oibre, "Dhòirteadh gràs ann ad bhilibh." III. Mar a ghabh Dia ris 'na obair, "Uime sin bheannaich Dia thu gu bràth."

I. Ann an so tha pearsa Chriosd air a chur an céill, "Is maisiche thu na clann nan daoine."

Faodar a thoirt fainear—1. Mar a tha e ann féin, gu bheil Criosd maiseach. 2. Ann an rathad coimeis, gur maisiche e na clann nan daoine.

I. Mar a tha e ann féin: tha Criosd maiseach. Tha e cur maise as a leth. Ann an Salm xxvii. 4 tha iomradh air a thoirt air maise Dhé, "Chum gu faicinn maise an Tighearna;"—aig am faod sùil a bhi r'a aoradh. Ach tha e air a labhairt gu neomheadhonach a thaobh Dhé féin, Sech. ix. 17, "Cia mòr an soirbheachadh, agus cia mòr am maise!" Mar a tha maise am measg dhaoine a' coimh-sheasamh ann an coimh-fhreagarrachd nithe d'a chéile, is amhuil sin a thaobh Dhé a tha e coimh-sheasamh ann an comh-chòrdadh nan uile bhuadhan diadhaidh 'na nàdur. Tha a mhaise so, tha sinn ag ràdh, a' coimh-sheasamh ann an comh-chòrdadh neo-chrìochnach nan òirdheirceas diadhaidh a tha ann. Theirear ma seadh gu bheil

Criosd maiseach, gu bhi cur an céill nam buadhan glòrmhor a tha ann.

2. Ann an rathad coimeis: "Is maisiche thu na clann nan daoine;" is e sin—(1) Na na h-uile dhaoine saoghalta. Tha tuilleadh òirdheirceis agus maise ann an Criosd na tha ann an uile dhaoine an t-saoghail. (2) Tuilleadh na anntasan uile a ghnàthaicheadh anns an eaglais, a tha air mhodh àraidh air a chiallachadh ann an so; ni's òirdheirce na Maois agus Aaron—na neach sam bith de na rìghribh agus na fàidhibh o shean, ged a b'òirdhearc iad Rinneadh éididh naomha do Aaron, air son glòire, agus air son maise. Ach,deir an Salmadair, "Tha Criosd ni' sòirdheirce, tha e ni's maisiche, na neach sam bith de chloinn nan daoine."

Thug sinn fainear gu'm b'e rùn na Sailme so a bhi labhairt mu rìoghachd Chriosd, agus a bhi cur an céill a' chomh-ghràidh a tha eadar Criosd agus 'eaglais; ach gidheadh, anns a' cheud àit, tha e toirt an iomraidh so air a phearsa mar stéidh an iomlain, "Is maisiche thu na clann nan daoine."

Tha sinn ag ràdh, ma seadh, d'a thaobh— 1. Mar a tha e ann féin, gu bheil Criosd maiseach; agus faodar a thoirt fainear uaith so, ma tha sinn a' ciallachadh còir sam bith a bhi againn ann, no

sochair sam bith fhaotainn uaithe, gur e a' cheud ni air am bu chòir dhuinn eòlas a chur, a phearsa. Is amhuil an Salmadair ann an so, 'nuair a chuir e roimhe iomradh a thoirt air a rìoghachd agus air a shochairibh, tha e tòiseachadh le a phearsa. Agus mur 'eil eòlas againn air pearsa Chriosd, cha'n'eil còir sam bith againn ann. Tha an t-abstol a' nochdadh dhuinn ciod a bu chòir dhuinn a bhi againn 'nar n-aire, Phil. iii. 10, "Chum eòlas a bhi agam airsan, agus air cumhachd aiseirigh-san, agus air comh-chomunn 'fhulangais," etc. Anns a' cheud àit, tha e 'g ràdh, "Eòlas a bhi agam airsan," agus an sin tha e labhairt air sochairibh na réite a rinn e, a tha leantuinn mar thoradh an eòlais air a phearsa. Is amhuil a tha e 'g innseadh dhuinn a thaobh a shearmonachaidh, I Cor. ii. 2, "Chuir mi romham gun eòlas a ghabhail air ni sam bith 'n 'ur measg, ach air Iosa Criosd, agus esan air a cheusadh;"-an toiseach Criosd, agus an sin esan air a cheusadh; an toiseach a phearsa, agus an sin a réite.

Agus is iad na h-aobhairean—

(1) Do bhrìgh gu feumar Iosa Criosd a ghràdhachadh agus a roghnachadh os cionn nan uile air a sgàth féin. Tha e 'g innseadh d'a dheisciobluibh, Mata x 37, "An ti a ghràdhaicheas athair no

mathair ni's mo na mise, cha'n airidh orm e." Ma tha sinn a' ciallachadh gu'm bitheadh sochair sam bith againn uaithe, feumar a ghràdhachadh os cionn nan uile air a shon féin, no air sgàth na tha e ann féin. Bha e tilgeadh air cuid a bha 'ga leantuinn, gu'n d' rinn iad sin "chionn gu'n d' ith iad de na builionnaibh," Eoin vi. 26. Agus ma tha sinn a' ciallachadh a leantuinn a mhàin air son a shochairean, gun eòlas againn air féin, agus gun ghràdh againn d'a phearsa, anns nach bitheadh ach a bhi 'ga leantuinn air son nam builionnan, gheibhear sinn 'nar coigrich dha, 'nuair a dh'fhaodas sinn féin a bhi smuaineachadh gu bheil ar cor ni's fearr.

(2) As eugmhais so, cha'n 'eil duine sam bith as urrainn a ghràdh agus a chreidimh a ghleidheadh o bhi féineil, no o bhi tòiseachadh agus a' crìochnachadh anns an fhéin. Oir ma tha spéis againn a mhàin do nithibh o bheil ar buannachd —ar peacaidhean a bhi air am maitheadh, ar neuceartan a bhi air an toirt air falbh, agus ar nanaman air an teàrnadh, bhitheamaid gun umhal againn an robh Criosd ann no nach robh a bhitheadh 'na chuspair gràidh agus muinghin dhuinn. Ach mur nach bitheadh so chum glòire Dhé, cha mhò a bhitheadh e chum buannachd d'ar n-anam-

aibh féin. Uime sin, ma tha sinn a' ciallachadh beannachd sam bith fhaotainn o Chriosd, feumaidh sinn tòiseachadh le a phearsa; "Is maisiche thu na clann nan daoine."

Tha so a' teagasg dhuinn-

Anns a' cheud àit, Cia cho tearc as a tha àireamh nam fior chriosdaidhean anns an t-saoghal, chionn gu bheil iad cho tearc aig a bheil fior aithne air pearsa Chriosd, agus aig a bheil fior ghràdh dha. Tha cuid 'ga àicheadh. Tha ginealach dhaoine 'nar measg féin a tha leigeadh orra bhi 'nan criosduidhean, a tha 'g àicheadh pearsa Chriosdnach d' fhag aige aon chuid iomlanachd a dhiadhachd, no a dhaonnachd, no aonadh a dhà nàduir: agus a rinn diadhachd a dhealbhadh dhaibh féin as eugmhais Chriosd—cairbh gun anam a dheanadh a bheothachadh, ionnus gu'm bitheadh e chum feum sam bith. Agus tha muinntir eile ann a tha taisbeanadh cia cho beag meas as a tha aca air Criosd. I Cor. ii. 8, "Nam b'aithne dhaibh e, cha cheusadh iad Tighearn na glòire." Am faodar a smuaineachadh, nam b'aithne do dhaoinibh Criosd, cia b'e air bith a dh'fhaodas iad a leigeadh orra, gu'n deanadh iad a leithid de thàir air a shlighibh, air 'orduighibh, agus air aoradh?-gu'n deanadh iad roghainn de an innleachdaibh diomh-

ain féin air thoiseach orra, agus gu'm bitheadh iad air am faotainn a' geur-leanmhuinn nan uile aig a bheil 'fhior eagal annta, a réir comais an làimhe? Nam b'aithne dhaibh e, cha deanadh iad e. Agus tha an àireamh as mò gu h-iomlan aineolach, umpadail, gun tuigse timchioll pearsa Chriosd: seadh, a thaobh mhòran d'a bheil e air a shearmonachadh, cha'n 'eil e dhaibh ach mar a' ghaoith—tha iad a' cluinntinn fuaime, ach cha'n 'eil fios aca cia as a tha e teachd, no ciod as ciall da; theagamh nach do chuir iad a' cheisd aon uair riamh gu suidhichte, Ciod e, no cò e Criosd?ciod anns a bheil òirdheirceis Chriosd a' coimhsheasamh, no ciod ris a bheil sùil aca uaithe? O cia cho tearc as a tha iad a tha ri saothair chum a bhi faotainn comh-chomuinn dhlùth ris an t-Slànuighear so! Cia cho tearc as a tha iad a their ri gliocas, "Is tu mo phiuthar, agus a ghoireas am ban-charaid de thuigse," mar a theirear ann an Gnath-fhoc vii. 4, mu Chriosd, neach as e gliocas Dhé! Ach d'an taobh-san d'an aithne Criosd, bheir iad e cho fagus agus cho dlùth d'an anamaibh as is urrainn iad.

Anns an dara àit. Tha so a' nochdadh gur mòr an t-aobhar gàirdeachais a tha aca-san d'an d'rinn Dia Criosd fhoillseachadh. Mata xvi.

13-17, "Cò a tha daoine ag ràdh is e Mac an duine?" deir Criosd r'a dheisciobluibh. "Thubhairt iadsan, Tha cuid ag ràdh Eoin Baistidh; cuid, Elias; agus cuid eile, Ieremias, no aon de na fàidhibh. Thubhairt esan riu, Ach cò tha sibhse ag ràdh is mi? Agus fhreagair Simon Peadar agus thubhairt e, Is tusa Criosd, Mac an Dé bheò. Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Is beannaichte thusa, a Shimoin Bhar-Iona; oir cha d'fhoillsich fuil agus feòil sin duitse, ach m' Athair-sa a tha air nèimh." Tha beachdan glé dhorch aig an t-saoghal mu Chriosd-amhuil an dall, a bha faicinn dhaoine mar chraobhan ag imeachd: ach d'an taobh-san aig a bheil eòlas Chriosd, tha iad beannaichte; "oir cha d' fhoillsich fuil agus feòil e." Is e so am foillseachadh spioradail as mò, agus an dearbhadh as mò air gu'n d' fhuair sinn foillseachadh spioradail sam bith o Dhia, eadhon eòlas a bhi againn air pearsa Chriosd. Bitheamaid tàingeil air son foillseachadh sam bith de Chriosd a thug Dia d' ar n-anamaibh; gu bheil sealladh againn d'a phearsa, agus eòlas air; nach 'eil e 'na choigreach dhuinn, ach gu bheil tomhas a dh' eòlas naomh aig ar n-anamaibh air.

Agus ma rinn Dia Criosd fhoillseachadh dhuinn

mar so, bitheamaid a' nochdadh do'n t-saoghal uile gur le Criosd sinn, 'nuair a tha muinntir eile a' gabhail nàire dheth. Agus cionnus a ni sinn so? Le bhi cur meas air os cionn nan uile nithe eile; os cionn an t-saoghail, agus uile bhuannachdan agus thoil-inntinnean an t-saoghail; os cionn a dhòighean agus a chleachdaidhean; agus sin do brìgh gu bheil riarachadh ni's ro fhearr againn, agus cuspair ni's ro ghlòrmhoire ris am faod sinn a bhi còmhradh.

2. Thugamaid fainear o na briathraibh, a thaobh eòlais Chriosd, gur e a bu chòir a bhi air mhodh àraidh 'nar n-aire na nithe sin anns a bheil e ni's maisiche na cloinn nan daoine, agus anns a bheil e ni's òirdheirce agus r'a mhiannachadh os cionn nan uile.

A nis, ciod anns a bheil Criosd ni's maisiche na clann nan daoine?

Freagram, Ann an trì nithe:—(1) Ann an inbheachd a phearsa; (2) Ann an òirdheirceas 'oibre; agus (3) Ann an cumhachd a theagasgan nèamhaidh. Dh'fhaodadh eisempleirean eile ainmeachadh, ach faodar an t-iomlan a chruinneachadh fo na trì cinn so; agus le so faodaidh sinn freagradh a thoirt air a' cheisd a tha gu h-uaigneach air a cur oirnn le luchd-aideachaidh

gun ghràs anns an t-saoghal, mar a chuireadh air a' chéile le nigheanaibh Ierusaleim, Dan Shol. v. 9, "Ciod e fear do ghràidh-sa thar fear-gràidh eile?"—"Ciod a tha ann an Criosd os cionn mhuinntir eile agus thar nan uile nithe eile, gu'm bitheadh a leithid a dh'iomairt m'a thimchioll?" Freagram, "Tha e ni's maisiche na clann nan daoine."

(1) Ann an inbheachd a phearsa. Is pearsa ni's ro dirdheirc a ta ann. Ciod anns a bheil òirdheirceas pearsa Chriosd a' coimh-sheasamh? Gun amharus, cha'n ann idir ann an coslas a dhaonnachd an leth muigh, gu h-àraidh am feadh a bha e anns an t-saoghal so. Tha cuid aig am bi dealbhan greadhnach de Chriosd, leis am bi iad 'ga thaisbeanadh glòrmhor agus maiseach; agus is e so stéidh na tha de chràbhadh air fhaotainn 'nam measg. Ach ciod a tha e 'g ràdh uime féin, Salm xxii. 6? "Is cnuimh mise, agus cha duine." Thugadh e chum na h-inbhe sin, gu'n robh e air a dhimeas agus air a chur air cùl le daoinibh. Ach na'm bitheamaid air fhaicinn le ar sùilibh, nach bitheadh e air 'fhaicinn maiseach leinn? C'uime, "cha robh sgèimh no grinneas aige," 'na choslas o'n leth muigh, "gu'n iarramaid e," Isa. liii. 2;—ciod, ma seadh, anns a bheil

inbheachd a phearsa coimh-sheasamh? Ann an dà ni:—[1] Ann an glòir a dhiadhachd. [2] Anns an lànachd gun tomhas de ghràs a tha ann an nàdur a dhaonnachd:—

[1] Ann an glòir a dhiadhachd. Phil. ii. 6, "Neach air bhi dha ann an cruth Dhé, nach do mheas e 'na reubainn e féin a bhi comh-ionann ri Dia." Is ann an so a tha a ghlòir. Mar an ceudna ann an Eoin i. 14, "Chunnaic sinn a ghlòir." Ciod anns an robh a' ghlòir sin a' coimh-sheasamh? "Glòir aoin-ghin Mhic an Athar."

Ma dh'fheòraichear dhinn, "Ciod e fear 'ur gràidh thar fear-gràidh eile?"—"Ciod a tha ann an Criosd, gu'm bitheadh ar n-anaman tinn le gràdh air a shon, agus ar cridheachan ri plosgartaich an déidh a chomuinn a ghnàth?" Is ann do bhrìgh gu faca sinn glòir an ti sin as e Dia os cionn nan uile beannaichte gu siorruidh.

[2] Tha e coimh-sheasamh anns an lànachd do-labhairt agus gun tomhas gràis a bhuilicheadh air nàdur a dhaonnachd. Is ni so air an do chleachd mi uirread de mo smuaintibh ri aon ni sam bith eile, eadhon an lànachd gun tomhas gràis a tha ann an daonnachd Chriosd. Is amhuil a tha an t-abstol ag ràdh, Eoin iii. 34, "Cha'n ann a réir tomhais a tha Dia a' toirt an

Spioraid da." Cionnus a réir tomhais? "Thugadh gràs do gach aon againne a réir tomhais tiodhlaic Chriosd," Eph. iv. 7. Aig gach aon againne tha tomhas; ach thugadh dhasan e gun tomhas. Tha lànachd gun tomhas gràis ann an daonnachd Chriosd, de bheil sinne 'nar luchd-comhpairt; oir "as a lànachd-san fhuair sinne uile, agus gràs air son gràis." Tha e neo-chrìochnach ann an nàdur na diadhachd, air a chomh-pàirteachadh ri daonnachd Chriosd, agus tridsan ri anamaibh a phobuill. O thobair siorruidh na Diadhachd, tre dhaonnachd Chriosd, aig am bheil lànachd gun tomhas, mar cheann na h-eaglais, tha e sruthadh, tha sinn ag ràdh, chum a bhuill uile. Ann an so, ma seadh, tha e "ni's maisiche na clann nan daoine."

(2) Tha e mar sin ann an òirdheirceas 'oibre. A thaobh oibre Chriosd, bha i de nàdur nach robh neach riamh ann a rinn a coimhlionadh agus nach mò a b'urrainn neach sam bith a coimhlionadh, ach e féin a mhàin. Tha e fior, "Thugadh an lagh le Maois, ach thàinig gràs agus fìrinn le Iosa Criosd," Eoin i. 17. Nach b'urrainn an lagh gràs a thabhairt, agus an gnothuch so a choimhlionadh, ionnus gu'n tugadh e steach fìreantachd shiorruidh, maitheanas peacaidh, sìth ri Dia, agus teàrnadh

an anama? Cha b'urrainn: "An ni nach robh an comas do'n lagh a dheanamh," rinn Dia féin, "ag cur a Mhic féin uaithe ann an coslas feòla peacaich," Rom. viii. 3. Ach bha ìobairtean ann fo'n lagh; 'nuair a pheacaich daoine, nach b'urrainn iad sin réite dheanamh? Cha b'urrainn; "Iobairt-loisgte agus ìobairt-pheacaidh cha d'iarr thu. An sin thubhairt mi, Feuch, tha mi teachd, chum do thoil a dheanamh," Salm xl. 7. Ach nach bitheadh fìreantachd ann na'n deanadh daoine an lagh a choimhead, agus gu'n leanadh iad an déidh fìreantachd? Mo thruaighe! cha ruigeadh iad idir oirre; Rom. x. 3, 4, "Oir is e Criosd crìoch an lagha, chum fìreantachd do gach neach a chreideas." Uime sin, tha sinn a' faicinn nach fhòghnadh aon chuid gniomharan an lagha, no ìobairtean an lagha, no fìreantachd an lagha. "Tha saorsa an anama luachmhor," agus sguireadh e am feasd, mur bhitheadh gu'n d'rinn Criosd an obair so a ghabhail os làimh. 'Nuair nach robh ach leabhar r'a fhosgladh anns an robh taisbeana do'n eaglais, cha d'fhuaireadh a h-aon a bha airidh air fhosgladh, gus an do bhuadhaich Criosd, Taisb. v. 2-5. Mur faodtadh taisbeanan nuadha sam bith a dheanamh ach a mhàin le Criosd, is ro lugha na sin a dh'fhaodadh aon

neach eile air nèamh no air thalamh anaman dhaoine a shaoradh o'n bhàs agus o ifrinn, agus deagh-ghean Dhé fhaotainn dhaibh, agus saorsa shiorruidh a chosnadh air an son.

(3) Tha e ni's ro òirdheirce na clann nan daoine, anns an taisbeanadh a rinn e de thoil Dhé. Rinn Criosd a leithid a thaisbeanadh de thoil, agus de ghràdh, agus de ghràs Dhé, as nach fhaca clann nan daoine a shamhuil riamh roimhe.

Is iad so na nithe a bu chòir dhuinn a thoirt fainear ann an Criosd, mar a tha e ni's maisiche na clann nan daoine, ann an inbheachd a phearsa. ann an òirdheirceas 'oibre, agus ann an glòir an taisbeanaidh a rinn e.

Faodar fheòraich, "C'arson a bu chòir dhuinn Criosd a thoirt fainear anns gach òirdheirceas do-labhairt dhiubh so a tha ann?" Freagram—

[1] Chum nach bitheadh ar cridheachan air an giùlan air falbh no air an slugadh suas le cloinn nan daoine, no le glòir, agus urram, agus anamiannaibh, agus toil-inntinnibh, agus féin-fhìreantachd dhaoine. Nam b'àill leinn nach bitheadh ar cridheachan air an tàladh agus air an toirt a thaobh leò, is e an dòigh air am faod sinn a bhi air ar gleidheadh, a bhi cleachdadh ar creidimh air gach òirdheirceas gun choimeas a tha anns an

E

Tighearn Iosa Criosd. An urrainn an saoghal a bhi 'na Dhia uil-fhoghainteach dhuinne, agus 'na dhuais ro mhòr? An urrainn an saoghal ar peacaidhean a mhaitheadh, ar n-anaman a theàrnadh, ar saoradh o'n fhéirg ri teachd, agus rùn-dìomhair na fìrinn fhoillseachadh dhuinn o uchd an Athar? An urrainn e inntinn Dhé a leigeadh ris dhuinn? an urrainn e gràs agus gràdh a chomh-pàirteachadh ruinn? Mur urrainn, bitheadh ar smuaintean a ghnàth air an cleachdadh airsan as maisiche na clann nan daoine.

[2] Tha beachd-smuaintean mu òirdheirceis so Chriosd anabarrach freagarrach air son a bhi meudachadh creidimh agus gràidh annainn. Is iad na h-òirdheirceis sin ann an Criosd na cuspairean àraidh air a bheil na gràsan so a' faotainn cleachdaidh. Ciod a tha sinn a' creidsinn agus a' gràdhachadh? Nach 'eil sinn a' creidsinn ann an Criosd mar Mhac Dhé, mar an Dia-duine ann an aon phearsa? nach ann fo'n bheachd so a tha sinn a' toirt gràidh dha? nach 'eil sinn a' creidsinn gu'n d'rinn e réite air ar son? agus nach 'eil sinn a' creidsinn na h-oibre òirdheirc a rinn e a choimhlionadh, agus nach 'eil i ro ionmhuinn leinn? Uime sin, is e bhi cleachdadh ar smuaintean air na nithibh so an rathad air a bhi

meudachadh creidimh agus gràidh annainn. Agus is e an t-aobhar mòr gu bheil ar creidimh cho anmhunn agus ar gràdh cho fuar, nach 'eil sinn a' toirt tuilleadh cleachdaidh d'ar n-anamaibh ann an smuaintean neo-mheadhonach air Criosd agus air na h-òirdheirceis a tha ann. Tha sinn mar is tric beò a' toirt fainear nan sochair a tha againn ann an Criosd; ach na'm b'urrainn sinn ar n-anaman a chleachdadh ni's ro mhò air Criosd féin ann an creidimh agus ann an gràdh, bhitheamaid a' meudachadh ni's ro mhò anns na gràsaibh so, ionnus gu'm bitheadh sinn air ar n-atharrachadh ni's ro mhò dh' ionnsuidh a iomhaigh? "Air bhi dhuinn uile le aghaidh gun fholach, ag amharc mar ann an sgàthan air glòir an Tighearn, tha sinn air ar n-atharrachadh chum na h-iomhaigh ceudna," 2 Cor. iii. 18. Cha'n 'eil e cho furasda do neach a bhi 'na chriosdaidh as a tha mòran a' saoilsinn. Cia cho aotrom, faoin as a tha smuaintean mhòran d'an goirear criosduidhean timchioll Chriosd, gun a bhi gu bràth a' toirt fainear a bheil fìor eòlas spioradail aca air no nach 'eil!

II. Is e an dara ni a tha r'a thoirt fainear anns na briathraibh—an deasachadh a rinneadh air Criosd, ann an nàdur an duine, chum a bhi toirt

coimhlionaidh do'n dreuchd agus do'n obair mhòir so, a tha anns an t-Salm so air a chur as a leth, agus sin air a shonrachadh le gràs a bhi air a dhòrtadh 'na bhilibh.

Agus tha trì nithe a dh'fheudar a thoirt fainear:—
1. Nàdur an deasachaidh so; agus is e sin, gràs.
2. An dòigh air an d'rinneadh a chomh-pàirteachadh; agus is e sin, dhòirteadh e; cha'n e sileadh a th'ann, ach dòrtadh.
3. Sin anns an do ghabh e còmhnuidh, air dha a bhi air a chomh-pàirteachadh, dhòirteadh gràs 'na bhiiibh.

1. Nàdur an deasachaidh so, eadhon, gràs.

Tha gràs anns an Sgriobtuir r'a thuigsinn air dà rathad:—(1) Air son gràis agus naomhachd anns an leth stigh, no gràsan an Spioraid. Goirear gràs de nithibh a bhuilichear air daoinibh, agus a dh'oibrichear annta, mar de ghnè na beatha spioradail. (2) Tha gràs a' ciallachadh deaghghean agus gràidh o'n leth muigh. "Tre ghràs tha sibh air bhur tèarnadh;" is e sin, tre shaor dheagh-ghean Dhé.

Ann an so tha e r'a thuigsinn anns a' cheud seadh, mar ghnè na naomhachd agus a' ghràis anns an leth stigh. Bha so air a dhòrtadh ann am bilibh Chriosd. Tha gràs anns an dara seadh mar an ceudna air 'ainmeachadh anns a' chuid

mu dheireadh de'n rann, "Uime sin bheannaich Dia thu gu bràth."

Agus faodar a thoirt fainear, a thaobh sin anns an do dhòirteadh an gràs so, gu bheil sùil àraidh aige ri dreuchd Chriosd mar fhàidh, trid an d'rinn e a dhleasdanas a choimhlionadh ann a bhi foillseachadh toil Dé. Rinn Criosd gràs a nochdadh agus a thaisbeanadh anns gach ni a rinn e agus a thubhairt e anns an t-saoghal so, mar is iad na bilean am meadhon air son a bhi taisbeanadh ciod a tha anns an inntinn.

Is e a cheud seadh dhiubh so air a bheil sinn air dhòigh àraidh gu bhi labhairt—eadhon, gur e gràs an sgeadachadh sin a tha fàgail daonnachd Chriosd cho anabarrach ion-mhiannaichte agus glòrmhor.

Cha b'e gliocas saoghalta am feart a dh'fhàg Criosd cho maiseach, cho ion-mhiannaichte, agus cho glòrmhor, ged a bha an lànachd a bu ro mhò ann de gach uile ghliocas; cha b'e greadhnachas, no mòralachd, no glòir shaoghalta, no ni sam bith a tha fo mheas aig daoine, a rinn e: cha b'e, ach b'e a dh'fhàg Criosd cho àillidh agus glòrmhor an ni d'a bheil daoine a' toirt fuath agus a tha iad a' geur-leanmhuinn. Cha d' rinn Dia saoibhreas a bhuileachadh air Criosd; bha e bochd, agus sin

cho bochd as nach robh ionad aige anns an cuireadh e a cheann fodha: cha mhò a bhuilich e maise corporra air; oir bu chnuimh e, agus cha bu duine. Gidheadh deir Dia, "Ni mi glòrmhor e." Cionnus? Bithidh e làn gràs. "Chunnaic sinn a ghlòir, mar ghlòr aoin-ghin Mhic an Athar." "Chunnaic sinn e," deir iad: "cha'n fhac an saoghal ach duine bochd, air an d' rinn iad tàir; ach chunnaic sinne a ghlòir." Agus ciod a ghlòir a bha ann? "Bha e làn gràis," Eoin i. 14. Tha eadhon glòir Iosa Criosd a' coimh-sheasamh ann an gràs.

Agus c'arson a tha glòir so Chriosd a' coimhsheasamh ann an gràs? Air son nan trì aobhairean a leanas:—

(r) Do bhrìgh gur e an gràs so anns an leth stigh anns am bheil aiseag ìomhaigh Dhé a' coimhsheasamh. B'e an t-iomlan de'n ghlòir a mheas Dia iomchuidh a chomh-pàirteachadh r'a chreutair an duine (agus bha sin do-labhairt mòr, agus b'e na h-uile e air son an d'rinn e a chomharachadh), a bhi 'ga chruthachadh 'na ìomhaigh agus 'na choslas féin. B'e so a' ghlòir a rùnaich Dia; cha'n 'eil na h-uile ni eile ach a' leantuinn sin. A nis, dh'fhàg sinne an ìomhaigh so, agus thàinig sinn gu bhi cho cosmhuil ris an diabhuil as ged a

ghineadh sinn uaithe. Eoin viii. 44, A thaobh nàduir tha sinn 'nar cloinn do'n diabhul, is esan ar n-athair; tha sinn 'nar "sìol nan nathraichean nimhe." Ach is e gràs a tha 'g ath-nuadhachadh ìomhaigh so Dhé. Is e gràs a tha taisbeanadh Dhé dhuinn; agus air an aobhar sin tha glòir Chriosd a' coimh-sheasamh ann an gràs. Tha an t-abstol ag innseadh so dhuinn, 2 Cor. iv. 6, "Tha sinn ag amharc air glòir Dhé ann an gnùis Iosa Criosd." Cionnus sin? Do bhrìgh, anns an lànachd gràis a bha ann an Criosd, gu bheil a shamhuil sin de thaisbeanadh air a dheanamh de Dhia, as gu faod sinn a choslas fhaicinn ann. Is e daonnachd Chriosd leis a bheil an taisbeanadh mòr de Dhia air a dheanamh, agus sin do bhrìgh anns an nàdur sin gu bheil còmhnuidh aig sin uile as e ìomhaigh agus coslas Dhé, eadhon, gràs 'na lànachd.

(2) Is e an gràs so glòir Chriosd, do bhrìgh gur e a tha 'g aomadh a chridhe chum a' mhaitheis agus a' chaoimhneis sin uile a nochd e dhuinn. Cia uaith a dh'éirich e gu'n d'rinn Iosa Criosd ar gràdhachadh ionnus gu'n do leig e sios a bheatha air ar son? c'arson a tha e buanachadh ann an gabhail truais dhinn, eadhon an uair a bha sinn aineolach, agus air seacharan o'n t-slighe? Tha

an t-iomlan a' sruthadh o ro mheud a' ghràidh do-labhairt agus nèamhaidh a bha 'na chridhe agus 'na anam, leis an robh e air aomadh d'a ionnsuidh. Mar is mò an tomhas gràis a tha againn, is ann is mò a bhitheas againn de ghràdh, agus de thruas, agus de thlachd ann an coimhlionadh toil Dé. Ach bha a shamhuil sin de *lànachd gràis* ann an Criosd, as gu'n robh a chridhe air aomadh gu bhi deanamh a' mhaith so uile dhuinn—a bhi beò, a bhi bàsachadh, a bhi 'g eadar-ghuidhe air ar son. Tha so a' fàgail Chriosd anabarrach maiseach agus glòrmhor do shùil a' chreidimh.

(3) Is e glòir Chriosd e, mar is esan an t-eisempleir mòr ris am bu chòir dhuinn a bhi 'g iarraidh comh-chumadh fhaotainn. Air dhuinn na h-uile ni a chall, agus a bhi air seacharan thig agus uaith, cha bu leòir e gu'n cuirteadh riaghailt f'ar comhair, feumaidh sinn, òs barr, eisempleir a bhi againn a ni sinn a leantuinn; feumaidh sinn a bhi cosmhuil ri Criosd. Agus tha miann ro làidir ann an cridhe gach uile chreidmhich anns an t-saoghal a bhi cosmhuil ri Iosa Criosd; do bhrìgh gu'n d'rinn Dia a chomharachadh, ann an rathad orduigh, mar eisempleir dhuinn. Agus cha'n 'eil annainn ach Criosduidhean suarach, a tha 'nar masladh do'n aideachadh, mur e so a ghnàth prìomh

rùn ar n-anaman—a bhi anns an t-saoghal mar a bha Criosd ann—gu'm bitheadh an inntinn cheudna annainn a bha annsan, Phil. ii 5; a bhi macanta, iriosal, creidmheach, gràdhach, foighidneach, 'gar n-àicheadh féin, mar a bha esan.

Gu bhi comh-dhùnadh ann an rathad cleachdaidh;—ma's e an gràs agus an naomhachd so o'n leth stigh anns an robh Criosd ni's maisiche na clann nan daoine, chionn gu'n do dhòirteadh gràs 'na bhilibh; an sin—

- r. Teagaisgeadh so dhuinn meas a bhi againn air os cionn nan uile nithe eile. An ni sin a rinn Criosd maiseach, ni e sinne maiseach mar an ceudna: cha'n ann ann an sùilibh an t-saoghail; cha d' rinn e Criosd mar sin ann am beachd an t-saoghail; mar is mò a bha e meudachadh ann an gràs, is ann is mò a rinn iad tàir air;—ach tha e 'gar fàgail maiseach ann an sealladh Dhé agus nan aingeal naomha uile, agus ann am breithneachadh nan uile chreidmheach anns an t-saoghal. Ma tha sinn ann an tomhas sam bith cosmhuil ri Criosd, ni e ar fàgail àillidh, agus maiseach, agus ion-mhiannaichte ann an sùilibh nan uile aig a bheil sùilean a chi e agus cridheachan a thuigeas e.
 - 2. Na bitheadh uirread de mheas againn air a'

ghreadhnachas agus air a' ghlòir a tha aig daoinibh an t-saoghail 'nan saoibhreas, 'nan cumhachd, agus 'nan onoir. Cia cho ullamh as a tha sinn air uairibh air a bhi monmhor agus a' gearain annainn féin a thaobh nan nithe so, agus a bhi smuaineachadh gur mòr an sonas a tha aca—gu bheil iad cho mòr agus cho glòrmhor as a tha an coslas! Ach tha fios aig Dia nach 'eil a bheag idir annta ach sin air a bheil e deanamh tàir, agus air an dean naoimh agus ainglean tàir tre'n uile shiorruidheachd.

SEARMON IV

Crioslaich do chlaidheamh air do leis, O a ghaisgeich; le d' ghlòir, agus le d' mhòralachd.—SALM xlv. 3.

Anns an dara rann tha iomradh air a thoirt air pearsa Chrìosd, agus air aobhar a' bheannachaidh a rinn Dia air agus a thaitneis ann 'na obair, air do rùn dà-fhìllte a bhi aig an t-salm;—anns a' cheud àit, A bhi 'nochdadh glòir Chriosd 'na dhreuchd rìoghail; anns an dara àit, A bhi nochdadh a' chomh-ghràidh a tha eadar Criosd agus 'eaglais.

Anns an treas rann so tha iomradh againn air Criosd a' dol an ceann na ceud earrainn d'a obair, agus tha e air a labhairt ann an rathad misneachaidh air, ann an ainm Dhé an t-Athar, chum a dhreuchd a ghabhail os làimh, agus coimhlionadh a thoirt dhi. "Crioslaich do chlaidheamh," deir e, "air do leis, O a ghaisgeich, le d' ghlòir agus le d' mhòralachd."

Tha trì nithe anns na briathraibh:-I. An obair

a tha air a toirt do Chriosd, no air mhodh àraidh 'ullachadh air son na h-oibre: "Crioslaich do chlaidheamh air do leis." II. An dòigh air an deanadh e an obair so a choimhlionadh: "Le d' ghlòir agus le d' mhòralachd." Agus (an ni air an leudaich sinn air mhodh àraidh) III. An t-ainm a tha ann an so air a thoirt do Chriosd; eadhon, "A Ghaisgeich." Is gaisgeach e ann an coimhlionadh na dreuchd chum a bheil e air àrdachadh:—

I. Tha ullachadh Chriosd againn air son 'oibre: "Crioslaich do chlaidheamh air do leis." Thugamaid fainear dà ni:—1. Ciod e *claidheamh* Chriosd.
2. Ciod a tha air a chiallachadh le bhi *crioslachadh* a' chlaidheimh so air a leis.

1. Is e claidheamh Chriosd focal Dé; is amhuil a ghoirear dheth, "Claidheamh an Spioraid, ni as e focal Dé," Eph. vi. 17. Do bhrìgh gur e an Spiorad leis a bheil Criosd gu neo-mheadhonach a' frithealadh a rìoghachd, is e claidheamh an Spioraid claidheamh Chriosd: agus uime sin, far a bheil iomradh air a thoirt air Criosd ann a rìoghachd, theirear gu bheil "claidheamh a' teachd a mach as a bheul," Taisb. i. 16; ni ris an abrar ann an àit eile, "Slat a bheòil," Isa. xi. 4. Is e focal Dé, ma seadh, ni as e inneal mòr Chriosd

ann an riaghladh a rìoghachd, de'n goirear ann an so a chlaidheamh.

2. A thaobh so theirear, "Crioslaich do chlaidheamh air do leis." Is e crioslachadh a' chlaidheimh air an leis, a bhi 'ga chur 'an uidheam chum cleachdaidh. 'Nuair a bha Daibhidh a' gabhail suas an aghaidh Nabail, thubhairt e r'a dhaoinibh, "Cuiribh gach duine a chlaidheamh air," I Sam. xxv. 13. Uime sin, is e a th'air a chiallachadh le Criosd a bhi crioslachadh a chlaidheimh air a leis, am focal a bhi air a bhuileachadh ann an orduighean an t-soisgeil, far am faod e bhi deas chum feuma. Tha an dòigh-labhairt so ag amharc ris an àm anns an deachaidh e suas an àirde, agus a chuir e 'fhocal uaithe chum a bhi cur suas a rìoghachd. An sin chuir e fhocal an uidheam chum a bhi coimhlionadh rùintean mòra a ghràidh agus a ghràis, 'nuair a "thug e dream àraidh gu bhi 'nan abstolaibh, dream eile gu bhi 'nam fàidhibh, dream eile gu bhi 'nan soisgeulaichibh, agus dream eile gu bhi 'nan aodhairibh agus 'nan luchd-teagaisg," Eph. iv. 11. Rinn e daoine a chur an uidheam le tiodhlacaibh agus comasaibh chum a bhi frithealadh fhocail air son uile chrìochan a rìoghachd.

II. Is e an dòigh air a bheil e coimhlionadh

'oibre, "Le d' ghlòir agus le d' mhòralachd." Is e glòir agus mòralachd Chriosd a chumhachd agus ughdarras. Agus is amhuil a labhradh uime leis na fàidhibh, mar mhisnich dha, gu'n deanadh e fhocal a chòmhdach le cumhachd agus ùghdarras air son a bhi cur suas a rìoghachd—air son a bhi togail suas agus a' gleidheadh na h-eaglais anns an t-saoghal.

Na nithe so tha sinn a' labhairt ann an rathad coitchionn; bheir sinn a nis air dhòigh àraidh fainear—

III. An t-ainm a tha ann an so air a thoirt do Chriosd—"O a ghaisgich;" agus tha e filleadh ann neach a tha toirt buaidh anns na h-uile ni a ghabhas e os làimh.

Thugamaid fainear uaith so, gu bheil an Tighearn Iosa Criosd, mar rìgh na h-eaglais, air a sgeadachadh le mòr-chumhachd chum a bhi toirt coimhlionaidh do uile rùintibh agus chrìochaibh an riaghlaidh so. Theirear uime, Salm lxxxix. 19, gu'n do chuir Dia "cuideachadh air aon a tha cumhachdach." Tha e air a labhairt anns a' cheud àit a thaobh Dhaibhidh, "Fhuair mi Daibhidh m'òglach." Ach ciod a b' urrainn Daibhidh bochd a dheanamh? neach a thugadh o chrò nan caorach. Uime sin, mar a bha Daibhidh

ann féin, cha b'e cuideachadh a leagadh air, ach cuideachadh a rinneadh air. Ach bha Daibhidh 'na shamhladh air Criosd; agus is ann m'a thimchioll-san a dh' fheumar na briathran a thuigsinn;—is esan an t-aon a tha cumhachdach. Air a' mhodh cheudna, air do Isaiah, caib. lxiii. 1, a bhi cur an céill Chriosd 'na rìoghachd, tha e 'g ràdh, "Mise, a tha labhairt ann am fìreantachd, cumhachdach gu teàrnadh." Agus a rìs, ann an Salm xxiv. 7, tha dol suas Chriosd air nèamh air a chur an céill; air do na geatachan agus do na dorsan siorruidh a bhi air an togail suas, chum gu'n tigeadh Rìgh na glòire steach. Air do'n cheisd a bhi air a cur, "Cò e so Rìgh na glòire?" tha e freagradh, "An Tighearn, làidir agus treun." Is buadh e, ma seadh, a tha anns gach àit air a chur as leth Iosa Criosd, gu bheil e cumhachdach.

Ann an so faodar fheòraich,—r. Cia uaith a tha Criosd air a' mhodh so cumhachdach air son a bhi cur an gniomh a dhreuchd rìoghail? agus, 2. Ciod iad na crìochan air son a bheil e cur a chumhachd an cleachdadh?

I. Cia uaith a tha Criosd air a' mhodh so cumhachdach? Tha Criosd cumhachdach air dà aobhar:—

(1) O chumhachd neo-chrìochnach a Dhiadhachd;

ni as e stéidh a ghniomharan cumhachdach ann an aonadh a phearsa. Is amhuil a tha am fàidh a' cur an céill, Isa. ix. 6, "Rugadh dhuinne duine-cloinne, thugadh dhuinne mac." Agus ciod a ghoirear dheth mar ainm? "Iongantach, Comhairliche, An Dia cumhachdach;"—"An duine-cloinne so a rugadh dhuinne, am mac so a thugadh dhuinn, goirear mar ainm dheth (is e sin, is e a tha da rìreadh ann)—An Dia cumhachdach." C'arson sin? Do bhrìgh gu bheil nàdur na Diadhachd air aonadh ri nàdur na daonnachd anns an aon phearsa; trid a bheil an t-aon phearsa ceudna 'na dhuine-cloinne a rugadh, agus mar an ceudna 'na Dhia cumhachdach.

(2) Tha e cumhachdach o'n ùghdarras agus o'n chumhachd a thugadh dha o'n Athair, mar an t-eadar-mheadhonair, air son a bhi coimhlionadh an iomlain d'a obair. Tha dà ni a tha deanamh neach cumhachdach gu laghail chum a bhi coimhlionadh chrìochan cothromach;—anns a' cheud àit, neart agus cumhachd; anns an dara àit, ùghdarras. Far a bheil neart agus cumhachd gun ùghdarras, is ainneart e; agus far a bheil ùghdarras gun chumhachd, cha'n 'eil ann ach laigse. Bha neart agus cumhachd aig Criosd mar an Dia cumhachdach; agus tha ùghdarras aige

mar an ceudna, chionn gu'n d' thugadh gach uile chumhachd dha o Dhia an t-Athair, mar a dh'fhaodar fhaicinn ann am Mata xxviii. 18; Eph. i. 20-22, agus ann an iomadh àit eile.

Ach theagamh gu'n abair cuid, "Ma's e Criosd an Dia cumhachdach a réir a naduir, cionnus a theirear gu'n d' thugadh gach uile chumhachd agus ùghdarras dha? Rinn Dia cumhachd agus tighearnas a bhuileachadh air, os cionn gach uile uachdaranachd."

Freagram,—'Nuair a theirear gu'n d' thugadh a chumhachd do Chriosd, cha'n 'eil e r'a thoirt fainear gu h-iomlan mar Dhia, no gu h-iomlan mar dhuine; ach mar an *Dia-duine*, an t-Eadarmheadhonair,—fear-réite eadar Dia agus duine: agus anns an t-seadh so thug an t-Athair a chumhachd dha chum a rìoghachd a chur suas.

2. Is e an dara ni a tha r'a fheòraich,—Ciod iad na crìochan air son a bheil an Tighearn Iosa a' cur a chumhachd so an cleachdadh leis a bheil e air a sgeadachadh? Freagram,—Chum nan còig chrìochan so:—(1) Chum a bhi cur suas a rìoghachd no 'eaglais anns an t-saoghal; (2) Chum a bhi gleidheadh 'eaglais; (3) Chum a bhi claoidheadh a nàimhdean; (4) Chum a bhi dùsgadh nam marbh; (5) Ann an toirt breth

69

air gach uile fheòil, agus ann an roinn dhuaisean agus pheanasan siorruidh: nithe a tha uile 'nan gniomharaibh cumhachd neo-chrìochnaich.

(1) Tha Criosd a' cur an cleachdadh a mhòrchumhachd ann an togail suas 'eaglais. Ann an Mata xvi. 18, tha ar Tighearn ag ràdh, "Togaidh mise m' eaglais;" agus ann an Eabh. iii. 3, 4, tha an t-abstol a' nochdadh gu'm bu ghniomh cumhachd dhiadhaidh a bhi togail eaglais so Dhé: "An ti a thog na h-uile nithe, is e Dia." Cha robh neach sam bith a b' urrainn eaglais a thogail anns gach uile linn ach Dia féin. Agus nam b' urrainn sinne sealladh a ghabhail de'n dòigh air an d' rinn Iosa Criosd 'eaglais a thogail an toiseach anns an t-saoghal, dh'fhaodadh sinn fhòghlum nach robh teagamh r'a chur 'na chumhachd a thaobh ni sam bith a bha aige r'a choimhlionadh 'na dhéigh sin. Bha ifrinn agus uile chumhachd an t-saoghail air a dhol ann an comh-bhoinn an aghaidh Chriosd agus a shoisgeil. Bha an cinne-daoine uile, glic agus neo-ghlic, fòghlumta agus neo-fhòghlumta, Iudhach agus Greugach, air an cur thige leis gach ni a bhi iad a' meas luachmhor dhaibh, chum a dhol an comh-bhoinn gu bhi cur bacaidh air Criosd ann an togail suas a rìoghachd. Ri aghaidh a' chumhachd so uile chuir e beagan

dhaoine bochda, neo-fhòghlumta, neo-ealamh; gun a bheag a chuir 'nan làmhaibh ach claidheamh an Spioraid, eadhon focal Dhé, agus gun uidheam sam bith umpa ach tiodhlacan agus comasan air son a bhi frithealadh an fhocail: agus b'e so a bhi "crioslachadh a chlaidheimh air a leis." Chuir e na daoine bochda so air òbair; agus air dha an sgeadachadh le a ghlòir agus le a mhòralachd, rinn iad àr agus milleadh ann an rìoghachd an diabhuil; agus ceum air cheum ni iad à sgrios, gus am bi i fa dheòidh air a di-mhilleadh bhàrr aghaidh na talmhainn. Uime sin, bu ghniomh mòr-chumhachd e air taobh Chriosd a bhi cur suas a rìoghachd agus 'eaglais.

(2) Tha Criosd a' cur a mhòr-chumhachd an cleachdadh ann an gleidheadh na h-eaglais, an déidh dha a cur suas. Is e so a tha e cur an céill, Isa. xxvii. 3, "Tha mise, an Tighearn, 'ga choimhead, uisgicheam e gach- tiota; chum 's nach dochainn aon neach e, coimhididh mi e a là agus a dh'oidhche." Ged a chuireadh an eaglais suas, cha'n 'eil comas aice a sheasas leatha féin; oir gu ruig deireadh an t-saoghail bithidh geatachan ifrinn agus cumhachd an t-saoghail 'gan cleachdadh féin 'na h-aghaidh. Ach deir e, "Coimhididh mise i, 'agus cha toir geatachan ifrinn buaidh

oirre.'" Tha eaglais fheòlmhor no eaglais shaoghalta anns an t-saoghal; agus cionnus a tha i sin air a coimhead? Leis an làimh-làidir-laghannan agus cumhachd dhaoine aig a bheil an gnothuichean saoghalta fillte suas ann a bhi 'ga coimhead: agus cogaidh iad air son an rìoghachd féin. Air an làimh eile, tha eaglais spioradail aig an Tighearn Iosa Criosd, eadhon iadsan uile a tha creidsinn ann. Tha iadsan mar an ceudna air an coimhead; ach ciamar? Le feartaibh uaigneach cumhachd o Iosa Criosd. Cha robh linn riamh de'n t-saoghal, o dhol suas Chriosd air nèimh, anns nach robh feartaibh mòr-chumhachd Chriosd air an cleachdadh ann an coimhead na h-eaglais so. Rinn e sluagh a choimhead agus a ghleidheadh dha féin fo'n iomlan de riaghladh an Ana-criosd. Mur bitheadh neach idir air fhagail air an talamh anns am bitheadh eagal-san, agus a bhitheadh a' creidsinn ann, bhitheadh uile gheallaidhean Dhé dha air teachd gu crìch. Ach rinn e sluagh a ghleidheadh gu h-uaigneach dha féin le a mhòr-chumhachd, am' measg an iomlain de chùl-shleamhnachadh an Ana-criosd. Agus tha e deanamh sin air an là 'n diugh, am measg a' chùl-shleamhnachaidh nuaidh leis a bheil daoine a' falbh chum Ana-criosd a rìs; oir, anns

na làithibh o shean, thuit an saoghal air falbh a dh' ionnsuidh Ana-criosd le saobh-chreidimh agus ìodhol-aoraidh; tha iad a nis a' tuiteam air falbh le mi-naomhachd agus àicheadh air Dia: gidheadh tha an Tighearn Iosa Criosd, le feartaibh uaigneach a mhòr-chumhachd, a' gleidheadh eaglais féin troimh 'n iomlan, agus 'ga giùlan cho teàruinte troimh an nàimhdeas nuadh so as a rinn e troimh an t-seann nàimhdeas.

(3) Tha e cur a chumhachd an cleachdadh chum a bhi *claoidheadh* agus a' ceannsachadh a *nàimhdean* féin agus naimhdean 'eaglais.

Ciod iad na nàimhdean a tha aig Criosd? ciod iad na nàimhdean a tha aig 'eaglais? Eadhon na tha de dheamhain ann an ifrinn, agus na tha de dhaoinibh agus de mhnathaibh anns an t-saoghal a tha de shìol na nathrach. Ach faodaidh sinn na h-uile nàimhdeas air thalamh an aghaidh aobhair Chriosd a chruinneachadh fo na ceithir chinn a leanas:—[1] Satan; [2] An Saoghal; [3] Am peacadh; [4] Am bàs. Is gaisgeach Criosd ann an toirt buaidh air na nàimhdibh so uile:—

[1] Tha e cur a mhòr-chumhachd an cleachdadh ann an claoidheadh *Shatain*. B'e so a' cheud fhocal a labhradh uime anns an t-saoghal, ann an

Gen. iii. 15, "Cuiridh mi nàimhdeas eadar thusa agus a' bhean, agus eadar do shìol-sa agus a sìolsa: bruthaidh esan do cheann, agus bruthaidh tusa a shàil-san," B'e so a cheud fhoillseachadh a thug Dia d'a chreutairibh air teachd a Mhic anns an fheòil-eadhon gu'n sgriosadh e Satan; agus is amhuil a tha an Spiorad Naomh ag innseadh dhuinn a rinn e, Col. ii. 15, "Air dha uachdaranachdan agus cumhachdan a chreachadh, rinn e ball-sampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidh-chaithreim os an cionn tre'n chrann ud féin." Tha na briathran sin, "Air dha uachdaranachdan agus cumhachdan a chreachadh," ag eadar-mhineachadh a' gheallaidh ann an Genesis, gu'n deanadh "sìol na mnà" (Iosa Criosd) "ceann na nathrach a bhruthadh." Cionnus a bha e gu sin a dheanamh? C'uime, ann an creachadh uachdaranachdan agus chumhachdan, agus ann an deanamh buaidh-chaithreim os an cionn gu follaiseach 'na chrann-ceusaidh. Is amhuil a tha e 'g ràdh, ann an Eabh. ii. 14, "Chum tre'n bhàs gu'n claoidheadh e esan aig am bheil cumhachd a' bhàis, is e sin, an diabhul." Cha d' rinn e a sgrios a thaobh a bhith, ach a thaobh a chumhachd agus 'ùghdarras. Uaith so, anns a' cheud àit, cha d' fhagadh aig an diabhul

ach cumhachd a tha'n leth stigh de chrìochaibh, leis nach bi oighreachd shiorruidh na h-eaglais gu bràth air a cur an cunnart; agus, anns an dara àit, Tha e air a ghleidheadh fa chomhair sgrios shiorruidh le mòr-chumhachd so Chriosd.

[2] Is e an dara nàmhaid a tha aig Criosd an saoghal; agus faodar sin a bheachdachadh aon chuid ann an daoine an t-saoghail no ann an cumhachd an t-saoghail:—

Ann an daoine an t-saoghail. Tha an Tighearn Criosd a' cur a mhòr-chumhachd an cleachdadh ann an claoidheadh uile dhaoine an t-saoghail a dh'éireas suas 'na aghaidh. Cia b'e air bith tomhas buaidh a dh' fhaodar a mheas a bhi aca, tha iad uile air an deanamh 'nan stol fo a chosaibh: "Brisidh tu iad le slait iaruinn; mar shoitheach criadhadair, pronnaidh tu iad 'nam bloighdibh," Salm ii. 9. Agus anns an Taisbeanadh tha iomradh air a thoirt air dhà no trì de uairibh a teachd a mach 'na mhòr-chumhachd chum a bhi claoidheadh uile naimhdean. Faic Taisb. xix.

Agus feumaidh so a bhi; oir ní e gach uile ùghdarras anns an t-saoghal a cheannsachadh—cha'n e mhàin pearsachan dhaoine, ach gach uile chumhachd agus ùghdarras a chuirear suas no a

chleachdar 'na aghaidh. 1 Cor. xv. 24, 25, "'Nuair a chuireas e as do gach uile uachdaranachd, agus gach uile ughdarras agus chumhachd. Oir is éigin gu'n rìoghaich e, gus an cuir e a nàimhdean uile fo a chosaibh." Tha dàil air a chur ann an crìch nan uile nithe gus a bheil Criosd air cur as do na h-uile a tha cur 'na aghaidh. Ach tha dùil dhùrachdach air nèimh, agus air an talamh, agus anns a' chruthachadh uile: tha an t-iomlan a' feitheamh, mar aon duine, air son cleachdadh mòr-chumhachd so Chriosd ann an ceannsachadh nan uile nithe dha féin; oir cha bhi a' chrìoch dheireannach ann gu ruig sin. Cia b'e air bith na dh' fhaodas sinn a ghiùlain, feumaidh sinn a bhi toilichte leis; cia b'e air bith na dh' fhaodas sinn a bhi fulang, cha'n fheud a' chrìoch a bhi ann gus a bheil a nàimhdean uile air an deanamh 'nan stol fo a chosaibh, agus nach bi ni sam bith ann a sheasas suas 'na aghaidh-san as e an gaisgeach.

[3] Is e am *peacadh* 'na phobull aon eile *de nàimhdibh Chriosd*. Is e am peacadh, mar a tha e ann an daoinibh gu nàdurra, a tha cur beatha agus éifeachd anns an nàimhdeas sin uile a tha air a chleachdadh 'na aghaidh; agus, mar a tha e fantuinn anns na creidmhich féin, tha nàimhdeas

mòr air a chleachdadh leis an aghaidh Chriosd. Cionnus, ma seadh, a tha sinn air ar saoradh uaithe? cionnus a tha e air a chlaoidheadh? Ann an Rom. vii., tha an t-abstol a' toirt iomraidh air a' choimh-ghleachdadh agus air a' chòmhrag a tha aig creidmhich ri fuigheall a' pheacaidh annta, a tha 'gan cur a ghlaodhaich air son saorsa uaithe (24, 25). Is e glaodh obann a tha briseadh o'n abstol ann an sin, 'nuair a bha e cur an céill lagh a' pheacaidh; oir tha e glaodhaich a mach, "Och is duine truagh mi! co a shaoras mi o chorp a' bhàis so?" Ach tha e cho obann a' freagradh, "Tha mi toirt buidheachais do Dhia, tre Iosa Criosd ar Tighearn;"-"Tre chumhachd Chriosd bithidh an nàmhaid so, am peacadh, air a chlaoidheadh." Uime sin, tha e sgrìobhta, caib. vi. 14, "Cha bhi aig a' pheacadh tighearnas oirbh: oir cha'n 'eil sibh fo'n lagh, ach fo ghràs;"-" Ma thig sibh fo ghràs, no fo riaghladh Chriosd, cha bhi aig a' pheacadh tighearnas oirbh." C'àit a bheil aobhar na cùis? Ann an so: do bhrìgh gur e am peacadh aon de naimhdibh mòra Chriosd, agus ni e gun teagamh a chlaoidheadh.

[4] Is e am bàs nàmhaid eile. Is e so an nàmhaid deireannach, 1 Cor. xv. 25, 26, "Is éigin gu'n rìoghaich e, gus an cuir e a naimhdean uile

fo a chosaibh. Sgriosar an nàmhaid deireannach, am bàs. Agus, ann an rann 54, tha e 'g innseadh dhuinn gu'n "sluigear suas am bàs le buaidh;" tha buaidh air fhaotainn air. Is e an nàmhaid deireannach e, do bhrìgh gu'm bi cumhachd aig oirnn, gu ruig crìch nan uile nithe; ach an sin cuirear am bàs mar an ceudna fo chosaibh Chriosd, 'nuair nach fhaigh sinn bàs ni's mò.

Is e so, ma seadh, an treas crìoch air son a bheil Criosd a' cleachdadh ro-mheud a chumhachd —eadhon, chum a bhi claoidheadh a nàimhdean.

(4) Is e an ceithreamh crìoch air son a bheil Criosd gu ro-mheud a chumhachd a chur an cleachdadh, a bhi togail suas 'eaglais uile o na mairbh, Phil. iii. 20, 21, "Tha ar caithe-beatha-ne air nèamh; an t-ionad as a bheil dùil againn fòs ris an t-Slànuighear, an Tighearn Iosa Criosd; a chruth-atharraicheas ar corp diblidh, chum gu'n deanar e comh-chosmhuil r'a chorp glòrmhor féin, a réir an oibreachaidh leis a bheil e comasach air na h-uile nithe a chur fo cheannsal féin." Tha ro-mheud cumhachd Chriosd a ruigheachd an fhad so, gu'm bi na mairbh air an togail leis. Seadh, bithidh ar corp diblidh air a thogail—corp ar n-irioslachaidh; is e sin, an corp mar air tuiteam fo làimh na truaillidheachd, chum inbhe

dhiblidh, ged a thigeadh e gu cnuimhean agus duslach, gidheadh ni e' ath-bheothachadh le romheud a chumhachd. Togaidh e suas cuirp a shluaigh. Is e sochair nan creidmheach anns an là sin, gu'n togar suas iad an toiseach, agus bithidh iad air an togail air mhodh àraidh le cumhachd Chriosd mar eadar-mheadhonair. Bithidh an cuirp-san air an togail comh-chosmhuil ri a chorp glòrmhor-san, 'nuair a bhitheas muinntir eile air an togail 'nan déidh le cumhachd dhiadhaidh Chriosd a mhàin, agus sin air an togail le an uile ghràineileachdan orra.

(5) Agus anns an àit mu dheireadh, gu'n a bhi 'g ainmeachadh tuillidh;—tha mòr-chumhachd Chriosd air a chleachdadh ann an toirt breth air an t-saoghal uile, agus a' comh-roinn dhuaisean sonais no truaigh orra a dh'fhanas tre'n uile shiorruidheachd, Mata xxv. 31-46.

Mar so, ma seadh, tha sinn a' faicinn c'arson a tha an Gaisgeach air a ghairm de Chriosd leis an Spiorad Naomh tre'n t-Salmadair;—neach a bheir buaidh anns na h-uile nithe. Is ann do bhrìgh a chumhachd dhiadhaidh—is e an Dia cumhachdach e. Tha gach uile chumhachd air nèimh agus air talamh air earbsadh 'na làmhaibh, agus sin do bhrìgh ùghdarrais mar eadar-mheadhonair. Agus

tha an cumhachd so air a chleachdadh leis chum a bhi togail suas 'eaglais, chum a bhi 'ga gleidheadh, chum a bhi claoidheadh a nàimhdean, chum a bhi togail suas nam marbh, agus chum a bhi comh-roinn dhuaisean agus pheanasan. 'S e Dia as tearmunn duinn gu beachd, Ar spionnadh e 's ar treis:

An aimsir carraid agus teinn.

Ar cobhair e ro dheas

Mar sin ged ghluaist' an talamh tròm, Cha 'n aobhar eagail duinn:

Ged thilgeadh fòs na sléibhte mòr' Am builsgein fairg' is tuinn.—S. xlvl. 1-2.

Fa chùis an uamhais anns an oidhch' Cha bhi ort geilt no sgàth:

No fòs fa chùis na saighde bhios A' ruith air feadh an là:

Cha bhi maoin eagail ort roimh 'n phlàigh Tha triall an dorchadas:

No fòs fa chùis an uilc a bhios Mu mheadhon là ri sgrios.—S. xci. 5-6.

Is treise Dia ta chòmhnuidh shuas Na fuaim nan uisge garbh';

Is treise Dia na sumainnean, Is tonna cuain gu dearbh.—S. xcli. 4. "N UAIR a rinn a' Roinn-Eorp' bagairt a' dheanamh air na h-eileanan so, bhitheadh e 'na mhasladh air treubhantas mic fhoghainteach Bhreatuinn mur a d'éirich iad mar aon duine a' dhìon an dùthaich mhàthaireil. . . .

Oir tha araon ar Righ agus ar tir re-airidh air cathachadh as an leth, agus cha b'e ach an dubhghealtair nach doirteadh fhuil gu toileach air an sgáth. . . .

'N uair tha eud an t-saighdeir 'na theine le gràdhtir' is teach', cha'n'eil crìochan aig dànachd a spioraid, agus cha'n'eil beart arma ris nach sin e làmh. . . .

Is fìor rogha òigridh ar duthcha saor-shaighdeirean ar Righ, agus cha'n'eil an coimeas an arm tir air bith. Bu choir "Tir nam beann's nan gleann," bhi na "Tir

nan gaisgeach." . . .

'S ann le bhi gu cinnteach air taobh Chriosd bhithear neo-sgàthach anns a' chath. Bitheadh a Cheannard 'na chridhe agus cha bhi crith ann an gàirdean an t-saighdeir. Na bitheadh crùbadh bho'n chòmhrag, oir tha beatha a' Chriosduidh teàruinnt agus tha 'bhuaidh cinnteach. Roimh dha dhol 's a' chath tha bheatha ann an gleidheadh Dhé. Iadsan bheir buaidh troimh an Uan bithidh orra crìnn na glòire, agus bithidh slainte naomhachd fhoirfe aca. Dhealaich iad ri 'n dòghruinn anns a' bhuaidh, agus bithidh sonas bith-bhuan 'nan cridheachan agus aoibhneas siorruidh air an cinn 'n uair a shiubhlas iad a stigh gu fois agus àrd-shonas agus glòir tigh an Athar.'

Dr Ceanaideach bha'n Inbhir pheofharan.